

Az
Erdélyi Református Egyházkerület
Theologiai Fakultásának

ÉRTESÍTŐJE

az 1932—1933. tanévről

Szerkesztette:

Dr. Imre Lajos
a theol. Fakultás igazgatója

A REFORMÁTUS THEOLOGIAI FAKULTÁS KIADVÁNYA

Nyomatott a C. GRAFICA KÖNYVNYOMDÁBAN, Cluj, Calea Marechal Foch 38

Az Úrtól, az Úrral és az Úrhoz vissza!

Bibliamagyarázat, melyet elmondott *dr. Gönczy Lajos* theol. professzor,
a theol. Fakultás évvizsgáló ünnepélyén 1933. június 18-án.

Lukács 10. rész 1., 2., 17. v.

Intézetünk kapui ma újra felnyílnak és kirajzik a munka-
mezőre az új, ifjú sereg. Ezért nagyon aktuális a hetven tanítvány,
kibocsátásának a története.

Aki ismeri az egész történetet és ismeri a református papi
sorsot, annak mindjárt feltűnik: miért nem vettem fel az egész
történetet alapigéül, vagy miért nem vettem fel csak a 3—15-ig
terjedő részt, épen azt, amit kihagytam. Mert veszedelem, nélkü-
lözés, megnemértés fogadja az evangélium hirdetőit ma is, egyre
növekvő veszedelem, egyre kétségbeejtőbb nélkülözés és egyre
reménytelenebb megnemértés.

Megvallom, kísértett engem is ez a gondolat. De végül arra
szántam magam, hogy még sem, csak azért sem beszélék erről.
Beszél erről elég hangosan az aggodalmaskodó kishitűség, elég
kézzelfoghatóan az élet. Ti, akik kimentek, hamar megtanuljátok,
hogy ma is a juhok türelmére van szüksége a védtelen igehírde-
tőnek, a nélkülözések rászorítanak az igénytelenségre, a lemondásra;
a megnemértés, kicsúfolás, lekicsinylés eszetekbe juttatja az Úrnak
erre vonatkozó szavait.

Ezért azokat a verseket választottam ki, amelyekről nem akar
tudni a világ, amelyek ellentmondanak az emberi tapasztalatoknak.

Miről van szó a felolvasott igében? Hetvenet, tehát sokat
küld ki az Úr, és mégis azt mondja: kevés a munkás. Veszedel-
mek, nélkülözés, megnemértés közé küldi és mégis arról tesz bizony-
ságot, hogy nagy méltóság a küldetés, melynek végén örömmel
térnek vissza a küldöttek.

Meglepő, csodálatos ez a történet akkor is, ha úgy tekintjük,
mint a 2000 év előtti időnek egy darabját. Igazán meglepővé azon-
ban akkor lesz, ha úgy szemléljük, mint igét, mint egy időfeletti
történet, mely nemcsak 2000 év előtről szól, mely nem az idő-
nek egy pontjára, hanem minden időre vonatkozik és amely nem
lesz múltja soha. A hetven után újabb hetven, tízszer, százszor, ezer-
szer hetven jött szakadatlanul sorban. Jött, jön és jönni fog, mert
az aratók könyörgése szakadatlanul száll fel az aratás Úrához:
küldj munkásokat a te aratásodba! Jött, jön és jönni fog, mert
szakadatlanul hangzik az Úr parancsszava: menjetek el ti is, ti is,

ti is! Jött, jön és jönni fog, mint egy örök rajzás, mert abban a csodálatos aratásban, amely mindig nagyobb, mindig beláthatatlanabb területet ölel magába, soha sem sok, soha sem elég a munkás. A Krisztus szolgálatában soha sem volt és soha sem lesz munkanélküliség. Akit Ő küld, annak az a problémája: hogy lehetne két kézzel tíz helyett, száz helyett dolgozni, egy nap alatt kettőnek a munkáját elvégezni.

Az Úr parancsára ma indultok a munka mezőre ti, kik négy esztendei készülés után most búcsuztok az alma matertől. Nemcsak intézetünk, hanem anyaszentegyházunk történetében is példátlanul nagy seregben indultok útnak. Őt híján hetvenen, tehát szinte annyian, mint azok, akikről alapigénk szól. Milyen büszke öröme kellene betöltenie szíveteket, hogy kellene ujjongania az anyaszentegyháznak e gazdag áldás láttára! De hol van ez az öröm, hol marad az ujjongás? Öröm helyett aggodalom üli meg a lelkeket: mi lesz veletek? Kaptok-e munkát, elhelyezkedést? Nem a munkanélküliség és az annak nyomán elmaradhatatlanul felburjánzó bűnök és veszedelmek várnak-e reátok?

Testvéreim! Ha egyszer süketté lenne a fülünk az Úr szavára és csak az emberi aggodalom szavát hallanók meg, amely azt hirdeti: sok az arató és a munka kevés, — ítéletesen szomorú lenne ez reátok is és az anyaszentegyházra nézve is. Ha ti valóban munkanélküliek lennétek, ez a halál kezdetét jelentené. Azt az egyházat, amely nem tud munkát adni, nem is érdemes szolgálni. Mert ez azt jelenti, hogy abban az egyházban azért nincs elég munka, mert az Úr nem adott neki további megbízatást. Az a munkás, aki nem keres és nem talál magának munkát, ne is induljon el, mert arról tesz ezzel vallomást, hogy nem nyert az Úrtól rendelést, hamis prófétaként, megbízatás nélkül, a maga intenciójából akart menni.

A ti jövődötök nem azon fordul meg, hogy van-e pillanatnyilag elég segédlelkészi állomás, hogy milyen időben ürülnek meg a parókhiák! Egy a kérdés: ez alatt a négy esztendő alatt égő, elutasíthatatlan bizonyossággá erősödött-e a lelketekben az, hogy titeket valóban az Úr rendelt és halálos komolysággal elhatározottatok-e, hogy el fogtok menni az ő orcája előtt mindenüvé, ahová Ő menendő?

Akkor bizonyosan, egészen bizonyosan, meg fogjátok találni azt a munkamezőt, amelyet az Úr számotokra széles, beláthatatlanul már elkészített és ahonnan felszállt és meghallgatásra talált az aratás Uránál az utánatok való könyörgés.

Minden azon fordul meg: honnan indultok el és miért? Ha az Úrtól, az ő küldésével és küldetésében, az ő orcája előtt, az ő nevében indultok és jártok, akkor valósággá lesz életemben, hogy kevés a munkás, többre van szükség, hogy hatalom, mindent legyőző hatalom adatott néktek.

Az ige arra figyelmeztet, hogy ne arre nézzetek, amit az emberek látnak és ne úgy nézzetek! Az emberi szem csak az útát

látja és annak nehézségeit. Ti ne ki a világba nézzetek, hanem be a szívetekbe és fel az Úrra! Ne arra hallgassatok, hogy mit mond a világ, hanem arra, mit mond az Úr!

Boldogok és áldottak lesztek ti, boldog és áldott lesz az anyaszentegyház, ha meghalljátok az Úrnak ma is zengő üzenetét: az aratni való sők, de a munkás kevés. Boldogok lesztek, mert erre a felülről zengő, szívetekben visszhangot verő szóra feltárulnak elöttetek az Úr aratásának csodálatos mezői.

És ne úgy nézzetek, ne úgy lássatok, mint a világ, mint az emberek. A világ, az ember csak a részleteket látja, a maguk töredékességében. Csak az út egyes szakaszait látja, csak a következő lépést. Esetleg a kezdetéről és végéről is felvillan előtte valami. De mindezt külön-külön, egymástól elválasztva nézi és látja.

Ti nézzétek és lássátok az utat az ige világosságában, a kezdettel és véggel együtt, mint elválaszthatatlanul egybe tartozót. Akkor ennek az útnak minden egyes szakaszára — a legnehezebbekre és legsötétebbekre különös bőséggel — állandóan és csodálatosan rá fog hullani a kezdetnek és végnek mennyei világossága. Rá fog hullani annak a nagy, diadalmas örömnek a fénye, ahonnan kiindult és ahová visszatér utatok és amelyet töletek senki el nem vehet. Mert, amikor még sem ég, sem föld nem volt formálva, el volt már készítve számotokra nemcsak az a munkamező, melyre most elindultok, hanem az a diadalom is, melynek mennyei fénye a hűségesen megjárt út végéről felétek ragyog: bizzatok, én meggyőztem a világot! Az Úrtól, az Úrral és az Úrhoz vissza induljatok!

A nevelés sorsa az evangélium világánál.

Évmegnyitó értekezés, felolvasta a kolozsvári ref. tneol. Fakultás megnyitótünnepélyén, 1932. október 2-án dr. Imre Lajos e. i. igazgató.

Amikor megállok ezen a helyen, amellyel együttjáró nagyobb munkára, súlyosabb felelősségre a nt. tanári Kar, a méltóságos Elöljáróság és a méltóságos Igazgatótanács elhívott és megbízott, s mikor végigtekintek a feladatokon, melyek itt várnak, meggondolom a felelőség súlyát, amit ez a megbízás hordoz és tekintetemet rávetem azokra, akiknek vezetése most még nagyobb mértékben nehezedik reám, a Salamon imádsága jut eszembe: „a te szolgád a te néped között van, amelyet te magadnak választottál“ s csak a Salamon imádságával tudom kérni én is: „adj a te szolgádnak értelmes szívet, hogy tudja ítélni a te népedet és tudjon választást tenni a jó és a gonosz között, mert kicsoda kormányozhatja ezt a te népedet?“ (I. Kir. 39: 8,9.) S egyrészt, ha a feladatokra nézek, melyek a kormányzásban, annak kisebb és nagyobb kérdéseiben, a külső dolgok mellett a lelkek megismerésében, az egyesekért való nagy számadás kötelezettségében előttem állanak, ha arra gondolok, hogy itt minden egyes lelket támogatásban, munkában, imádságban hogyan volna kötelesség hordozni, érette aggódni, küzdeni, Isten előtt tusakodni, — ezek a gondolatok mind csak a saját erőtlenségemre emlékeztetnek, mely ellen azon a hiten kívül, hogy Isten kegyelme mellette van annak, akit valamivel megbízott, csak az a bizonyosság ad erőt, hogy intézetünk főhatósága s különösen a főtiszteletű Püspök Úr, Elöljárósága és tanári Karában hűséges, testvéri szívek segítsége vesz körül. Legyen ennek a segítségnek a kérése az első szó, melyet itt hozzájuk, s egyúttal az ifjúság egészéhez is intézek.

De még e vigasztalás mellett is megmarad előttem az a féltelmes és súlyos gondolat, amely a Salamon imádságában is kifejezést nyer, hogy *Isten népét ember nem is képes kormányozni*. Isten népe Istené, az Ő tulajdona, aki felett csak maga az Úr állhat igéje kormánypálcájával, akit Ő igazgat, sorsát, jövőjét, életét vagy halálát, diadalát és sikereit, élete egész alakítását nem ember tartja kezében, hanem mindenható Ura és Királya. S Isten saját népe az az ifjú sereg, mely most azért áll itt előtte, hogy újból elkötelezze magát szolgálatára, újból felvegye e szolgálatra való

előkészület felelősségteljes munkáját. Reájuk vár az a kötelesség, hogy Isten gyermekeit a gyülekezetekben majd vezessék Isten féltelmében és tiszteletében, hogy legyenek bizonyágtevői, pásztorai, papjai Isten sokat sújtott népének. Lehetséges, vállalható feladat-e ez? Olyan feladat-e, melyet álmódzó, ifjú célkitűzések csillogó légváráival lehet egyszintre állítani? Olyan cél-e, melyet több más mellett kitűzhet magának az ember, mely elé a biztos siker magabizó lendületével veheti oda magát, vagy olyan, mely előtt meg kell torpannia és le kell mondania minden reménységnek? Van-e kilátása, célja, reménysége ma, odaadni magunkat a nép nevelésére, lehet-e várni áldást ebben a munkában, mikor kiábrándult lelkipásztori életek siralmakat hangoztatnak az eredménytelenség és a munka hiábavalósága felől? És lehetséges-e bízni abban, hogy ez az intézet, vagy bármelyik más a benne folytatott nevelő munka folytán tehet valamit, hogy nemcsak künn, hanem itt benn is áldás koronázza a munkát?

Ez a kérdés, *a nevelés sorsának a kérdése*, a jövő, az ifjúság, a világ és az egyház egyik legsúlyosabb kérdése, amely kérdést itt *az evangélium világánál* kell megoldanunk. Mert bár sok helyen fel van vetve ez a kérdés, bár tusakodnak vele mindenféle tudományos állásponttól s megoldásában a felszínes optimizmus épen úgy szót kér magának, mint a keserű lemondás, mégis egyetlen hely sincs, ahonnan igazán szembe lehessen vele nézni vele, csak ez, ahonnan Isten szava hallik, s egyetlen módon sem lehet beletekinteni, csak az evangélium világitása mellett. És a keserű lemondás, ami ebben a kérdésben olyan sokszor nyer kifejezést, épen úgy, mint a felületes magabizás, azért fogja be hinár gyanánt a lelkeket, mert ezt a kérdést nem ezen világosság vezetése alatt nézik.

A nevelés sorsának ez a bizonytalansága nem helyi, vagy idői körülményeken alapul s nem azoktól függ. Nem a jelen idők háborgó, tusakodó karaktere okozza, nem a mai ember kiábrándultsága, a jövőre való építés lehetetlensége, az eddig szilárdan álló alapok megrendülése, nem külső körülmények és feltételek. Ezek a felszínen levő okok és jelenségek csak mutatják, ma világosabban, mint eddig, hogy a nevelés maga önmagában hordozza bizonytalanságának okát. Sőt, e mellékes, kísérő jelenségek sokszor épen elleplezik a valódi bajt és arra ösztönöznek, hogy annak okát a felszínen keressük és orvolásáról is csak a felszínen gondoskodjunk. Sokan hiszik azt, hogy a külső helyzet javulása, az emberiség felzakiatott lelkének csillapodása, jobb módszerek, alaposabb vizsgálatok, a lélektani kutatások újabb eredményei még-szabadítanak attól a bizonytalanságtól, mely a nevelés előtt áll, s visszahelyeznek arra a boldog, régi alapra, mikor minden olyan világosnak, szilárdnak és biztosnak látszott s mikor az ember ebben a kérdésben is azt hitte, hogy az eredmény és a munka áldása az ő akaratán kívül semmitől sem függ. Pedig ezzel szemben úgy áll a dolog, hogy minél mélyebben tekint az ember a

dolgok és kérdések mélyére, annál megdöbbenőbbben kell látnia, hogy itt teljes homály és bizonytalanság veszi körül, s annál inkább kell számolnia a tehetetlenség tapasztalatával.

A nevelés lényegében rejlik tehát e bizonytalanság forrása és pedig abban, hogy a nevelésben a cél gyanánt előttünk álló követelése Istennek és az ember önmagában való gyarlósága és tehetetlensége egymással kiegyeztetetlen, reménytelen kettőséget mutatnak fel. Minden nevelés, mely nem akar megalkudni egy alacsony, hétköznapi cél beállításával, vagyis más szóval, amely az ember elé valamilyen, a jelen helyzetnél magasabb rendeltetést akar kitűzni, vagy elismerni, szükségképen jut e kettőség, ezen tragikus ellentét tudatára s vele a nevelés sorsa bizonytalanságának elismeréséhez. Nem lehet nem látni, csak kicsit őszinte lélekkel is ezt az ellentétet, mely Isten változhatatlan követelése, az általa adott és kitűzött emberi rendeltetés és az ember valóságos helyzete között van s minél komolyabban veszi a maga hivatását az, aki emberi lelkek vezetésével van megbízva, annál világosabban látja, hogy az egyetlen igazi akadály, mely munkája előtt fennáll, ebben az ellentétben van, s ebből származik minden egyéb.

De ez ellentét nem a nevelés ellentéte csak, hanem magának az egész emberi életnek az ellentéte. A törvény és bűn harca, mely ott dúl az emberi lélekben, mely Isten örök törvényével megítéli és kárhóztatja az ember minden cselekedetét, akarását, gondolatát, kilátástalanná teszi, hogy az ember ennek megfelelhessen, reménytelenné teszi életét, ez a harc a nevelés számára is lehetlenné tesz minden az emberből kiinduló s az emberre támaszkodó munkát. Nemcsak a szorosabb értelemben vett nevelés nehézsége ez, hanem minden olyan munkának, mely e két ellentét között öröklődik, tehát az igehirdetésnek, lelki gondozásnak is. Mindenütt, ahol Isten ezen akaratát tisztán akarják hirdetni, ahol arra törekednek, hogy emberi lelkek hallják meg Isten szavát, vegyenek tudomást arról a feladatról, melyet Isten eléjük szabott, ahol lelkek vágnak a szentség és tisztaság azon mértéke után, melyet eléjük rendeltetésük állít, határt szab ennek ez a halálos, elkerülhetetlen ellentét.

A nevelés természetesen akar ebből a meglátott ellentétből menekülni. Ezért táplál magában illuziókat, melyekkel vigasztalni akarja magát és fel akarja oldani a munkáján nyugvó ítélet súlyát. Néha azzal biztatja magát, hogy végeredményben mégis az embertől függ a nevelés sorsa, s hogy ezt különféle módszerekkel lehet biztosítani s mikor ezt hiszi, görcsösen kap újabb és újabb eljárásokhoz, azoknak varázserőt tulajdonít, tőlük reményel mindent, s az igehirdetés, gyülekezeti munka, vallásos nevelés új és csalhatatlan hatású eljárásairól ábrándozik. Máskor a moralizmus ideológiájához fordul, Isten valóságos akaratát előírások, cselekvési formák, rendelkezések és szabályok emberi kötelezésévé akarja változtatni és azt hiszi, hogy ezek betöltésével, vagy betöltésével kimenekült az ítélet alól. Majd az ideálmusz

délibábjai után fut, ragyogó képeket fest magának, kiszínezi azokat, célokat tűz ki, melyek csillognak a távolból, de megfoghatatlanok és eloszlanak, ha közel ér hozzájuk az ember, s ezekből állít bálványokat saját maga elé. Jelszavakat hangoztat, vagy jelszavakká tesz komoly parancsokat azért, hogy ne kelljen meglátni a tragikus tényt, a lesújtó tapasztalatot és ne kelljen emberi gőgjének bevalani a tehetetlenséget. Végül néha a kiábrándultság és kétségbeesés hangulata kísérti azokat, akik a lelkek gondozása munkájával foglalkoznak s azt hiszik, hogy ők már látják a nevelés sorsának tragikumát, pedig ezek sem látnak mást, csak saját magukat s a befektetett fáradság, az elpazarolt hiábavaló erő kincseit síratják. Pedig míg a valódi ellentét látása fel nem dereng a lelkekben, addig nincs megtörve az emberi gőg, addig minden kísérlet újabb lebirhatatlan nehézségek és kísértések közé vezeti az embert. Minden nevelői munka, mely le akar mondani Istennek elénk írt akaratáról, akár úgy, hogy kétségbe esik felette és felhagy a munkával, magában megsemmisül és felbomlik.

A nevelés sorsának ezt a bizonytalanságát az evangélium világosságánál tekintve, azt találjuk, hogy ebben a világításban az ellentét nem elenyészik, nem csökken, hanem még világosabbá és mélyebbé lesz. Az Isten igéje még élesebben mutatja meg az Isten akaratát és az ember közötti kibékíthetetlen ellentét valóságát s ezzel minden nevelői munka számára megadja azt a kiinduló pontot, mely számára nélkülözhetetlen. Csak a valóságnak e világos látása szabadíthatja meg a nevelés munkáját minden illuziótól és emberi agyrémtől, melyek örvényébe egyenként beleesik. Így lehet elfogulatlanul és hamisítatlanul meglátni az ember igazi rendeltetését, azt a célt, aminek munkálására a nevelés elé Isten feladatokot tűzött ki, amely cél nem emberi ábrándok légvára, hanem Isten akaratának valóságos kötelező, felettünk álló isteni ténye. Az egyháznak, mely különösképen van megbízva e feladattal, ez azt jelenti, hogy minden nevelői ténykedésében Isten igéjében adott eme szilárd alapra kell építenie, óvakodnia kell minden olyan célkitűzéstől, mely emberi gondolatokkal kapcsolja össze, vagy helyettesíti az igében adott feladatot. De éppen így a valóságra figyelmet az evangélium a gyermekekkel kapcsolatban, akit az Ige fényében lehet igazán megismerni a maga reális valóságában. A gyermek, az ifjúság, a nép megismerésére való minden törekvésünk hibás, annak minden eredménye téves és megbízhatatlan lesz, reáfordított munkáink kárbavesztett és félrevezető konstrukciók, ha nem nézzük ezeket az Isten igéje reális, határozott és félreérthetetlen megvilágításában. Ezért lehet nagyon szép és megvesztegető megállapításokat tenni a gyermek szellemi alkatának, a nép lelkének, viszonyainak, gondolkodásának megrajzolásában, de amelyek csak üres játékká válnak, ha hiányzik belőlük a tényszerűség, hiányzik az a legfontosabb alap, melyből e mellékes jelenségeket magyarázni, megérteni lehessen. S a nevelő, a lelkipásztor szerepét, munkáját is az Isten igéje tisztázza. Ez nem engedi érvényesülni

az uralás, a nevelő, a lelkipásztor hatalma, tekintélye gondolatát, mellyel szemben csak Isten ural ebben a munkában, s tekintélye, hatalma csak Isten Lelkének van. A nevelő így szakíthat a cselekedéiből való igazság elvével, mely a saját munkáját, eredményeit, elért sikereit tartja munkája igazolásának s ezekből várja nyugodt öntudattal az elismerést, erre építi érdemei épületét, — nem, Isten nem ismerhet el érdemeket, ember nem tolhatja oda magát teremtő munkás gyanánt Isten mellé, vagy fölé, az ember csak szerszám, mely által Isten Lelke dolgozik s végrehajtja azt, amit Ő akar. De a kudarcok és sikertelenségek megoldása is ebben van, Isten akaratában, mely szuverénül ad, vagy nem ad eredményt a munkának, melyet nekünk teljes hittel és engedelmisséggel kell elvégeztünk.

Ha most Isten ígéje az a világosság, mely tisztán megmutatja a feladatot, mely előttünk áll, azokat, akik reánk vannak bízva, s a mi szerepünket a munkában, e munka sorsára nézve, melyre az ige követelése és az emberi tehetetlenség összetükközése nyomja rá a maga tragikus bélyegét, az ígének az a tanítása igazít el, mely a kegyelemből való váltságról és bűnbocsánatról beszél. A bűnbocsánat oldja fel az ellentétet Isten követelése és az ember tehetetlensége között, de nem úgy, hogy a követelés mértékét szállítja le az emberhez, sem nem úgy, hogy az embert összeroppantja és megsemmisíti a betölthetetlen követelés súlya alatt, hanem úgy, hogy eleget tesz Isten Fia az ember számára elérhetetlen feladatnak s ez elégtétel számíttatik az ember részére. Ha nem lenne bűnbocsánat és nem lenne kegyelem, akkor így a nevelés munkája is nemcsak kilátástalan, hanem egyenesen elveszett munka lenne, melyet nem volna érdemes végezni, hiszen minden aktusa csak világosabban és világosabban mutatná a reménytelen küzdelmet. A nevelés és minden e körbe tartozó munka csak a haragot gyarapítaná, Isten bűn feletti haragját tenné nyilvánvalóbbá az ember előtt. De Isten ígéje szól arról, hogy Isten az Ő Fiát küldte azért, hogy e kegyelem által való váltság munkáját végrehajtsa érettünk. Ebből a kegyelemből élünk, ebben a kegyelemben, „az Úrban“ folyik a nevelés munkája, melyben a nevelő, a gyermek, a lelkipásztor és nép nem önmagában, hanem ebben, a Krisztusban lett váltságban keresi élete és munkája igazságát. Hatalma nincs arra, hogy jóvá tegyen valakit, siker és eredménytelenség Isten kezében van: de hisz abban, aki az istentelent meg akarja igazítani s e hite tulajdoníttatik neki igazságnak.

A kegyelem ezen üzenete az, amiről ez áldott intézetben együtt akarunk bizonyosságot tenni s aminek csodálatos útjait együtt akarjuk kutatni ez év folyamán is. Áldott és csodálatos ajándéka Istennek, hogy erre nekünk e zivataros időben lehetőségeket nyújt, de komoly és súlyos felelősség azokon, akik e lehetőséget megbecsülni, ez alkalmakat engedelmesen felhasználni elmulasztanak. Boldog megbízás azok számára, akiket sok más, náluknál nem rosszabb társaik közül azért hívott ide ez évben először az Úr,

hogy e dicsőséges feladatra elkészülhessenek. Milyen nagy háladatossággal, milyen alázatos elszánással, milyen kitartó munkával és hűséggel kell igyekeznetek e megbízást elfogadni és naponta azért hálát adni. Milyen komolyan kell készülnie mindenikötöknek arra, hogy a kegyelem Lelkét el ne oltsátok és hiábavalóvá ne tegyétek azt a tervet, melyet Isten számotokra kinyilvánított. Ez legyen ebben az évben állandó törekvésünk, ez legyen alázatos imádságaink tárgya.

Ezzel az 1932—33. isk. évet, a Szentháromság egy igaz Isten segítségül hívásával megnyitottnak nyilvánítom.

Évzáró beszéd

felolvasta a református Theológiai Fakultás 1932—33. iskolai évét bezáró ünnepélyén, 1933 június 18-án dr. Imre Lajos e. i. igazgató.

Amikor ennek az immár elmúlt, sok nehézséggel, aggodalommal és küzködéssel tele 1932—33-ik iskolai évnek ez utolsó alkalmánál megállva, azon végigtekintünk, nem tehetünk mást, mint hálaadással borulni le a kegyelem trónusa előtt, aki ezt az évet is, annak minden akadályá és küzdelme dacára felséges ereje és dicsősége egyik ragyogó bizonyosságává avatta. Ez évben különösen éreztük, hogy az Ő kegyelme hogyan újul meg rajtunk, hogyan segít kegyelemről kegyelemre, hogyan vezeti gyarló lépteink és hogyan teszi számunkra lehetővé a lehetetlent, hogy e zúgó és háborgó világban, az Ő választottai egy kis seregével készüljünk arra a munkára, melyet Ő akar végezni általunk. A lépteink nem voltak biztosabbak ez évben sem, mint máskor, a bátorságunk napoként cserbenhagyott bennünket, erőinkről sokszor azt hittük, hogy a végső kimerüléshez közelednek, s a cél, az még messzebb látszott, mint valaha, — de a kegyelem erősebb volt, mint mi, kézenfogott a gyöngesség perceiben, biztatott a csüggedések között, s minden napunk áldott bizonyosság Annak jelenlétééről, aki a kísértések és bizonytalanságok sötétjében, mint égreható tűzoszlop, a mindennapok szürke egyhanguságában, mint a jelenvaló reménység fényes felhője volt jelen közöttünk. Ha semmi más, ez az év is bizonyítja és a jövőre reménységet adó módon bizonyítja, hogy a kegyelemből élünk, melynek megújuló jeleit mindennap tapasztaltuk. Legyen a Szentháromság egy igaz Istennek áldás és dicséret érette mindörökké!

Ha intézettünk életének *külső változásait* veszem szemügyre, s nézem azt, hogy az intézet külső életében milyen események tartanak számot a megemlékezésre, először is theologus ifjúságunk létszámáról kell megemlékeznem. Ez évben az I. évre 34, a II. évre 28, a III. évre 41 és a IV. évre 71, összesen 174 hallgató vétetett fel. Tehát a IV. éves hallgatók az egész létszámnak több mint egyharmadát tették ki, míg a többi éveken a létszám meglehetősen arányos volt. Ez a létszám még mindig tulságos sok volt ahhoz, hogy egyrészt ifjúságunk belső életében a rend és együttélés formái és a közvetlen barátság kapcsolatai kialakulhassanak, másrészt, hogy a tanulmányozás elmélyedő, csöndben és áhitatban

történő iránya arra a fokra jusson, ahol intézetünkben lennie kellene. A mélt. Igazgatótanács korlátozó intézkedése következtében ez az arányszám a többi évfolyamoknál most már kedvezőbbnek mutatkozik, s talán a munkát is mélyebbé fogja tudni tenni.

Jelentős esemény intézetünk külső életében az, hogy ebben az iskolai évben végre az eddig nem intézeti alkalmazottak által elfoglalt *lakrészek felszabadulva*, eredeti rendeltetésüknek visszaadhatók voltak. Ezzel ezen a téren egy hosszú, nehéz korszak záródott le számunkra és elérkezettünk oda, hogy az intézet épülete teljesen az intézet céljainak szolgálatára állhat. Talán ezen az uton alkalmunk lesz rá, hogy hallgatóink számára is otthonosabbá, családiasabbá tegyük az ittlakást, hogy a létszám csökkenése által felszabadult lakrészeket úgy használjuk fel, hogy ez által úgy az ifjúság tanulmányi szempontjait tudjuk jobban szolgálni, mint megvalósítsuk azt a régi tervet is, hogy a még hiányzó tanári lakás beállításával biztosítsuk a tanári kar minden tagja számára a nevelési szempontból olyan szükséges intézeti lakás lehetőségét. Ezzel a tervvel a könyvtárunk is tágabb helyet kapna és visszaállíthatnák az a könyvtári olvasóterem, melyet csak az idők mostohaasága miatt kellett eddig megvonni eredeti rendeltetésétől. Reményljük, hogy egy kényelmes tanulmányozó helyiség használatának lehetősége ifjúságunkat fokozott mértékben fogja sarkalni a tanulmányozó munkára, melynek akadályát ők maguk olyan sokszor látták a jelenlegi szűk és sok tekintetben alkalmatlan olvasószoba használatának nehézségében.

Intézetünknek ezen éve sem telt el gyász és szomorúság nélkül. Először november 24-én *Röhrig János* távozott el tőlünk, aki két évig volt intézetünk hallgatója, ebben az évben a hallei egyetemen hallgatott. Súlyos betegségében és haláltusájában, mint végig mellette állt barátai mondják, Isten Igéje volt vigasztalása s annak biztatása mellett hagyta el barátait.

Majd ifjúságunk egy másik rokonszenves tagja, *Jakab Ödön*, költözött el május 11-én egészen váratlanul tőlünk az örök hajlékba. Fiatal élete állandó küzdelemben, próbák és nehézségek tüzeiben égett el, szomorú példája gyanánt a mai ifjúságnak, mely fiatalon kénytelen hordozni az élet terheit s mely ebben az életben nem találja otthon magát. Halála súlyos ítélet és figyelmeztetés számunkra, hogy az együvértartozás, testvéri kapcsolat ne csak üres szavak, hanem valóságos tények kell, hogy legyenek az életünkben, hogy senki, aki ide belép, ne tarthassa magát önmagáénak, ne érezhesse magát egyedül, hogy az, amire ifjúságunk jobbjai olyan sokszor gondolnak, az Isten szolgálatára készülők testvéri egysége ne jelszó, hanem a szolgálatnak, az egymáshoz tartozásnak és az egymás iránti felelősségnek tevékeny és valóságos alkalmait jelentse számunkra.

Most az év végén kaptuk a szomorú hírt, hogy *dr. Pokoly József*, intézetünk alapításától fogva 1912. szept. 1-ig nyilvános rendes tanára, majd a debreceni Tisza István tudományegyetem.

professzora, június 5-én eltávozott. Itteni működése alatt kitörő-
 hetetlenül írta be nevét egyházunk történetébe, mint az erdélyi
 egyházkerület alkotmányának lelkes és nemes bajnoka, mint az
 erdélyi egyház máig legalaposabb és legrészletesebb történetének
 tudós írója, mint theologiai könyvtárunk első rendezője és hosszú
 ideig könyvtáros-professzora, mint intézetünk gazdasági ügyeinek
 avatott és hűséges vezetője, mint az intézet soha nem lankadó
 munkakedvvel dolgozó professzora. Fájdalmas szívvel búcsuzunk
 tőle és tesszük sirjára a tanítványi hála és szeretet cipruságát.

Intézetünkben *a tanítás és tanulmányozás munkája* egyébként
 megszakítás és minden különösebb zavar nélkül folyt ebben az
 évben. Ifjúságunk kollokviumi és vizsgálati kötelezettségeinek eleget
 tett, kivéve azokat, akiket betegségük, vagy egyéb, elfogadható
 módon igazolt akadályaik tartottak távol és akadályoztak meg
 a kötelesség teljesítésében. A tanulmányi eredmény tekintetében
 sincs rendkívüli panaszra okunk. Kifogásolható azonban még min-
 dig ifjúságunknak a tanulmányozás terén való elmaradtsága. Még
 mindig nem értette meg az ifjúság legnagyobb része, hogy a fő-
 iskola és különösen a theologiai főiskola igényeinek nem felel meg
 a kollokviumok és vizsgálatok idejét megelőző magolás, mely muló
 értékű ismeretanyaggyűjtésre akarja építeni egész munkáját, s mely
 megelégszik azzal, hogy épen annyi ismeretet szedett be hirtelen-
 és ideiglenes hatállyal, mely elég arra, hogy akár alacsonyabb,
 akár magasabb eredményre szóló igényét kielégítse, de nem gondol
 arra, hogy itt olyan munkában kell résztvennie, olyan kincseket kell
 szereznie, melyek a vizsgálatok és kollokviumok határán túl képessé
 teszi arra, hogy megálljon azon a helyen, ahová Isten ügyének
 szolgálata szólítja. Az ifjúság legnagyobb része azt, amit itt tanul-
 nia és tudnia kell, még mindig olyan iskolás anyagnak nézi, mely-
 nek nyugodtan búcsút mondhat, ha megszerezte belőle a megfelelő
 jegyet, s nem veszi észre, hogy ezzel saját magát és azt az egy-
 házat hozza lehetetlen helyzetbe, mely szolgálatát igénybe veszi.
 Ez az oka legnagyobbbrészt annak, hogy mikor azután szembe kell
 állani az élet és munka súlyos kérdéseivel, az itt tanult anyagból
 és itt elsajátított szellemből nem marad egyéb, mint szólamok,
 emlékek, de hiányzik az a komoly theologiai szellem, melynek alap-
 ján egyedül volna képes az illető alapos ítéletet mondani a világ-
 és az egyház életének kérdései felől. Épen olyan veszedelem ez
 ifjúságunk életében, mint ennek ellenkezője, a felületes, könnyed
 „olvasgatás“, az alapos készütltség nélküli mindenhez értés, mely-
 csak bele akar kóstolni a kérdésekbe, de nem akar foglalkozni
 velük, mely megállapítja a maga felebbezhetetlen ítéletét, de nem
 vesz magának fáradságot arra, hogy kitartó tanulás, adatok, tények,
 levezetések és kutatások nyomán jusson el valahová, ami mellett
 meg tud állani, mert nem másról vette, hanem igazán az övé.
 Ebben a két hibában sajnos, nemcsak theologus, de egész főiskolai
 ifjúságunk osztozik. Elismerem, hogy ebben nagy része van a
 középiskolai rendszernek, része van a jelen idők azon természeté-

nek, hogy nem tűri a hosszas tanulmányozást és kutatást, mindig újat, mindig változót követel s a haladást és növekedést nem az elmélyülésben, a meglevő eszközök és feladatok folytonos vizsgálatában, hanem egymást felváltó jelszavak és kérdések elfogadásában látja, s végül elismerem, hogy maga a jelenlegi theologiai tantervünk is tulságosan az ismeretanyag megszerzésének szolgálatában áll abnormisan nagy óraszámával. Mégis fel kell hívnom az ifjúság figyelmét arra, hogy míg az illetékes tényezők folytonosan próbálnak segíteni azon, amin a munka könnyébbítésére segítni lehet, *az ifjúságnak fel kell használnia minden alkalmat és módot arra, hogy itteni tanulmányozása igazi tanulmányozás legyen, lelkiismeretes, Isten színe előtti készülés a szolgálat nagy útjára.*

Sulyos és nagy kérdése volt ifjúságunknak és egész intézetünknek ez évben is az *anyagi életfenntartás* kérdése. Míg intézetünk csak a legnagyobb nehézségek, a legszigorubb óvatosság és pontosság megtartásával tudott megfelelni azon követelményeknek, melyek vele szemben az egymásután következő napok állítottak, ifjúságunk legnagyobb része épen ilyen sulyos, sokszor tanulmányait és munkáját megbénító anyagi gondok között élt. Voltak, akik sokszor a mindennapi eledelt is csak igen kis mértékben tudták megszerezni, akiket ez a gond valósággal megbénított és képtelenné tett olyan lelkes és alapos munkára, mint aminőt tudtak volna nyújtani. Sajnos, intézetünk ezt nem tudta enyhíteni eléggé. sőt talán fokozni volt kénytelen a hátralékok állandó és szigorú sürgetésével, azon kényszerhelyzet miatt, melyben az intézet maga is volt. De bizonyos, hogy e nehéz és inséges helyzet Isten kezében eszköz volt ifjúságunk számára is, amellyel nagyobb összetartásra, egymás nyomorúságának meglátására és abban testvéri segítségre, az anyagi eszközökkel való komolyabb és felelősségteljesebb élésre ösztönöz és tanít. *Egy olyan intézetben, ahol másokat a szükség és nélkülözés fenyeget vagy támad, egy olyan ifjúság között, sokkal komolyabban és evangéliumibban kell látni a pénz jelentőségét, ott ki kell domborodnia és érvényesülnie kell minden fillérre nézve a sáfárság tudatának, ott nincs helye uraskodásnak, könnyelmű pénzköltésnek, felületes adósságcsinálásnak, kölcsönvett vagy segély gyanánt kapott összegekkel való hanyag elbánásnak, ott mindenkinek éreznie kell a felelősséget saját maga és a másik iránt. Most, mikor egyházkerületünk a szeretetintézményeket egymás után állítja fel, mikor szegény és szűkölködő egyházközösségek adományaikkal jönnek a betegek, árvák, elaggoitak támogatására, mikor a legdációban minden fillért úgy kell átvennünk, mint ezernyi gond és sóhaj között szerzett, szájtól-megvont adományt, mikor rednk néhány év múlva elszegényedett egyházközösségek fillérei felett való örködés, a saját szegénységünk próbái várnak: az egész erdélyi anyaszentegyház és az egész erdélyi magyarság jövője függ attól, hogy azok, akik ennek a népnek vezetői lesznek, hogyan fordítják Isten szolgálatára azt a pénzt, amivel rendelkeznek. Nem*

a pénz, nem az anyagi élet, nem a szegénység, vagy gazdagság: a lélek kérdése ez, a lélek minőségének, a szolgálat mélységének kérdése.

Ifjúságunk *belső élete ellen* nem merült fel súlyosabb kifogás, bár elég súlyos és szomorú az, hogy még mindig kényszerrel és külső eszközökkel kell harcolni, hogy mindenki résztvegyen azokon az építő alkalmakon, melyek a reggeli és szombatesti précesek, bibliaórák és akadémiai istentiszteletek alkalmában állanak fenn az intézetben. bár az is megállapítható, hogy ebben valami javulás mutatkozik. De hogyan lehessen várni attól, aki kerüli az alkalmakat és akit külső eszközökkel kell ezekre kényszeríteni, hogy abban a gyülekezetben, ahol szolgálni fog, igazán elvégezze a kötelességét, hogy lehet várni, hogy tusakodjék és szenvedjen azért, mert a gyülekezet nem jár templomba, elszakad az Igétől. Itt kell megtanulni és megszokni ennek gyakorlását és ebben a kérdésben ne is engedékenységre, hanem még nagyobb szigorúságra számíton a tanári kar részéről az ifjúság minden tagja.

Sokan voltak az ifjúság tagjai közül, akik őszintén és szívük szerint vettek részt *abban a munkában*, melyet a kolozsvári egyházközség különböző munkaágai kínáltak. A néhány év előtti nagy lendületet később felváltotta ifjúságunk lelkében a szociális kérdések iránti érdeklődés, divattá lett a röpiratok és brosurák olvasása, a szociális kérdések jelszavai röpködtek a levegőben s képezték konferenciák és bibliaórák kimeríthetetlen, de soha elég mélyen meg nem tárgyalt anyagát. Ez az év a folytonosan változó ifjúságban újabb változást hozott, mintha ebben az évben a tanulmányozás kérdése lépett volna, még csak mint vágy, előtérbe az ifjúságban, s vele együtt a szociális élet kérdései a személyes életkérdéseknek adták át némileg a helyet. Ez maga nem volna még baj. De baj az, ha az élet által így egymásután felvetett kérdések csak jelszavak és üres kedvtelés alakjában vonulnak át az ifjúság lelkén. Attól kell félnünk, hogy sohasem volt elég türelme és elég alaposága a kérdésekkel való foglalkozásra s így örökre eltűntek alkalmak, mikor a felvetett kérdésekkel valóban szembeállani, azokkal komolyan leszámolni, tisztába jönni tudott volna. *Igy az egyház munkáiban való részvétel is csak akkor igazán eredményes és gyümölcsöző, ha azokban nem kedves időöltést, nem is érdemszerző látszatomunkát, hanem az egyház élete kérdéseiben, feladataiban, az egyházi munka módszerében való tudományos alapon álló felkészülést lát az ifjúság. Ha ezeket az alkalmakat úgy tekinti, mint előtanulmányt arra a munkára, melyet majd öndíloán kell végeznie. Ma már eltelt az ideje annak, hogy elég legyen ifjú lelkesedéssel vetni bele magunkat az egyház munkájába, ma különösen szükség van arra, hogy lássuk az egyházi munka komoly theologiai alapjait annak módszerében és kivitelében is, szükség van arra, hogy egy lelkipásztor nemcsak üres órát, hanem theologiai tudásdt, hitének egész erejét, tanulmányai minden eredményét vigye bele ebbe a munkába. Nem technikai fogások, nem felület-*

ábrándozás, hanem az Ige komoly és alapos hirdetése ez, melyre mindenkinek fel kell készülnie.

Ezekkel a szavakkal hadd vegyek búcsut ifjúságunk azon tagjaitól elsősorban, akik most utoljára állanak, mint theologiai hallgatók ezen a helyen. Hadd kérjem őket, hogy azon a helyen, ahová Isten rendelése őket vezeti, legyenek hívek ahhoz az örökséghez, melynek szentséges és nagyságos voltát itt erőtelen szavakkal akartuk nekik megmutatni, hadd legyenek és maradjanak theologusok a szó valódi és nemes értelmében. Hadd kérjem a többieket is, akikkel, ha Isten úgy akarja, még találkozunk e szent falak között, hogy otthoni forgolódásaikban, nyári munkálkodásukban se szünjenek meg készülni arra, amire elhivattak. A kegyelem Istene őrizze meg lépteiket, hordozza és tartsa meg őket tisztán és szentül és feddhetetlenül testükben és lelkükben és nevelje őket a hitben és engedelmességben az Ő dicsőségére. Köszönöm a méltóságos Elöljáróságnak és a nagytiszteletű Tanári Karnak az intézet szolgálatában kifejtett fáradozását és támogatását, Isten gazdag áldását kérem rájuk és e gyülekezetre, mely annyiszor hallgatta velünk együtt Isten áldott Igéjét, s ezzel az 1932—33. iskolai évet a Szentháromság egy örök igaz Isten magasztalásával bezárom.

I.

Az intézet állapota

A) Szellemi állapot

a) Hatóságok

1. Az intézet tanulmányi felügyelője *Dr. Makkai Sándor*, az erdélyi református egyházkerület püspöke.

2. Az intézet főgondnoka: *Báró Kemény Pál*, akit az 1926 június 19-iki egyházkerületi közgyűlés választott meg. Lakik: Moresti-Malomfalva, posta: Nirastau-Nyárádtő. Ugyanez a közgyűlés választotta gondnokká *Dr. Kovács András*, kolozsvári ügyvédet. Az előljáróság tagjait az 1927 augusztus 13-iki egyházkerületi közgyűlés választotta meg. Az előljáróság lelkészi tagjai: *Vásárhelyi János* kolozsvári lelkész, egyhker. főjegyző, *Vásárhelyi Boldizsár* t. b. esperes, kolozsvári lelkész, *Kovács László* dési lelkész és a dési egyházmegye esperese, *Hegyi András* körtélyfajai lelkész és *Kósa Mihály* aranyosegerbegyi lelkész. Az előljáróság világi tagjai: *Kovács Dezső* kolozsvári kollégiumi igazgató, *Dr. Vékás Lajos* rt. vezérigazgató, a kolozsvári ref. leánygimnázium főgondnoka és *Dr. Bene Ferenc* egyházkerületi főgondnok, a dési egyházmegye főgondnoka, dési ügyvéd.

3. Az intézet tisztviselői 1932 július 1-től 1936 június 30-ig terjedő ciklusra: *Dr. Imre Lajos* igazgató, *Dr. Gönczy Lajos* gazdasági felügyelő, *Dr. Nagy Géza* internátus-konviktusi felügyelő, *Dr. Gönczy Lajos* előljárósági jegyző és *Dr. Tavaszy Sándor* könyvtári felügyelő. A választásokat a Mélt. Igazgatótanács 4580—1932. III. szám alatt kelt leiratával hagyta jóvá.

4. Az intézet egyházkerületi képviselője *Dr. Kecskeméthy István* nyilván. rendes tanár.

5. A múlt év május 1-én elhunyt dr. Török Imre helyébe az előljáróság a mélt. Igazgatótanács által 7010—1932. sz. alatt jóváhagyott határozatával intézeti orvosnak és az egészségtanárának *Dr. Koronka Istvánt* választotta. Isten áldása kíséresse intézetünk szolgálataiban kifejtett működését.

b) Tanári kar

Dr. J. A. Cramer, az utrechti egyetem professzora, tiszteletbeli tanár. Megválasztott az 1921 július 2-iki egyházkerületi

közgyűlés által, mint erdélyi református egyházunk barátja s az öskeresztyénség történelmének kiváló szaktudósa.

Dr. Kecskeméthy István, a keleti nyelvek és az ó-szövetségi tudományok nyilvános rendes tanára, egyházkerületi képviselő, az „Evangéliumi Munkások Erdélyi Szövetségé”-nek és a C. E. szövetségnek elnöke; presbiter, a Gazdák Takarékpénztárának elnöke, a magyarországi Betháni-egyletnek t. b. elnöke. Szolgálati éveinek száma 38, intézetünknel működik 1895 szept. 1. óta.

Dr. Tavaszy Sándor, a systematika theologia nyilvános rendes tanára, a Theol. Fakultás Könyvtárának felügyelője, a romániai ref. egyház zsinatjának rendes tagja, egyházkerületi képviselő, az egyházkerületi belmisszió bizottságnak, valamint a parochiális könyvtárbizottságnak tagja, igazgatótanácsos, a kolozsvári kollegium elöljáróságának tagja, presbiter. Az Erdélyi Múzeum Egyesület bölcsészeti-, nyelv- és történettudományi szakosztályának elnöke, a Magyar Protestáns Irodalmi Társaság hittudományi szakosztályának választott tagja, az Erdélyi Irodalmi Társaság és a Kemény Zsigmond Társaság tagja. Szerkeszti a Kálvinista Világot, társszerkesztője Az Útnak, munkatársa az Erdélyi Múzeumnak. Szolgálati éveinek száma 13, intézetünknel működik 1920 június 1. óta.

Dr. Imre Lajos, e. i. igazgató, a gyakorlati theologia nyilvános rendes tanára, zsinati rendes képviselő, egyházkerületi képviselő, az erd. egyházkerület belmissziói előadója, az egyházkerületi tanügyi bizottság, a kolozsvári ref. kollégium elöljáróságának tagja, a kolozsvári egyházközség presbitere, a Presb. Rendszerű Ref. Egyházak Világszövetsége kontinentális bizottságának tagja, a Magyar Protestáns Irodalmi Társaság hittudományi szakosztályának választott tagja, az Erdélyi Irodalmi Társaság, a Kemény Zsigmond Irodalmi Társaság rendes tagja, az Ifj. Ker. Egyesületek Szövetségének elnöke, Az Út felelős-, az Ifjú Erdély főszerkesztője, társszerkesztője a Magyar Ifjúság Könyvtárának. Szolgálati éveinek száma 12. Intézetünknel működik 1921 június 1. óta.

Dr. Gönczy Lajos, a filozófiai-pedagógiai tanszék nyilvános rendes tanára, aki megbízás folytán a gyakorlati theologia tanszék tárgyainak egyrészét látja el, gazdasági felügyelő, egyházkerületi képviselő, egyházkerületi tanácsbíró, az egyhker. belmissziói és tanügyi bizottság tagja, a legfőbb bíróság póttagja, a Károli Gáspár irodalmi társaság szakosztályának előadója, a kolozsvári református leánygimnázium elöljáróságának, a református kórház keblitanácsoljának, a kolozsvári református egyházközség presbiteriumának tagja, a kolozsvári református férfiszövetség alelnöke. Az „En Kicsinyeim” szerkesztője. Szolgálati éveinek száma 10. Intézetünknel működik 1923 febr. 1. óta.

Dr. Nagy Géza, a keresztyénség történetének nyilvános rendes tanára, a kolozsvári egyházközség presbitere, az egyházkerületi belmisszió bizottság, az Országos Magyar Párt közoktatásügyi bizottságának rendes tagja. A Károli Gáspár Irod. Társaság Egy-

háztörténeti Adattárának szerkesztője. Szolgálati éveinek száma 7. Intézetünknel működik 1926. évi szeptember hó 1. óta.

Maksay Albert, az új-szövetségi tudományok tanszékének nyilvános rendes tanára, az egyházkerületi belmissziói bizottság tagja, a Károli Gáspár Ref. Irodalmi Társaság főtitkára, a „Református Család” felelős szerkesztője, a Presbiteri Rendszerű Református Egyházak Világszövetsége kontinensi bizottságának tagja. Szolgálati éveinek száma 8. Intézetünknel működik 1925 okt. 1. óta.

Dr. Musnai László, nagysajói esperes, tekei lelkész, az ó-szöv. tudományok m. tanára.

Járosi Andor, ev. lelkész, a gyak. theologiai tudományok m. tanára.

Nagy Gerő, az egyházi ének és zene rendes tanára. Intézetünknel működik 1922. óta.

Dr. Koronka István, egyetemes orvostudor, az egészségtan-képesített tanára, intézetünkben a közegészségtan és orvosi ismeretek tanára. Intézetünknel működik 1932 július 1. óta. Szolgálati éveinek száma 1.

Török Bálint, az Erdélyi Gazdasági Egyesület titkára. A falúfejlesztéstant adta elő.

Tárcza Bertalan, ref. koll. ének- és zenetanár. A theol. énekkar vezetője.

Dr. Pop Sever, a román nyelv tanára, a kolozsvári egyetem irod. fakultásának magántanára.

Dr. Császárné Károly, ref. leánygimnáziumi tanár, a német nyelvet tanította az előljáróság megbízásából.

Az intézet háznagya: *Bekess Károly*, aki az intézet gazdasági ügyei adminisztrációját végezte, továbbá mint pénztáros és házigondnok működött. Intézetünknel működik 13 év óta.

Szénior: *Nagy József*, majd 1933 január 1. óta: *Farkas Jenő*, aki az ifjúság baráti pásztorációját végzi, az „Ifjú Erdély” felelős szerkesztője.

c) Hallgatók

Theol. Fakultásunk hallgatóiról, a beiratkozás, évközi változások, illetőség tekintetében a következő táblázat ad kimutatást:

Évfolyam	I.		II.		III.		IV.		I—IV.	
Félév	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.
Beiratkozott	34	35	28	28	41	38	71	72	174	173
Erdélyi { férfi	15	15	18	17	27	27	42	42	101	100
{ nő	1	1	1	1	1	1	2	2	5	5
Királyhágó melléki { férfi	6	6	5	5	4	3	11	12	26	26
{ nő	2	2	—	—	—	—	—	—	2	2
Magyarországi	—	1	—	—	1*	1*	—	—	1	2
Jugoszláviai	2	2	2	2	—	—	—	—	4	4
Ág. hitv. ev. vallású { rendes	1	1	—	—	2	2	3	3	6	6
{ rendkívüli	7	7	1	1	—	—	—	—	8	8
Szabadságolt hallgatók { erdélyi	—	—	—	—	1	1	—	—	1	1
{ erdélyi tan. jel.	—	—	—	—	1	1	6	6	7	7
{ királyhágó melléki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
{ királyhágó ml. tan. jel.	—	—	—	—	—	—	1	1	1	1
{ jugoszláviai	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tanárjelölt r. hallgató { erdélyi	—	—	—	—	—	—	2	2	3	3
{ királyhágó melléki	—	—	—	—	—	—	1	1	1	1
Külföldön levő hallgatók { erdélyi	—	—	1	1	1	1	2	2	4	4
{ királyhágó melléki	—	—	—	—	—	—	1	1	1	1
{ jugoszláviai	—	—	—	—	1	1	—	—	1	1
Kilépett	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—
Meghalt	—	—	1	1	—	—	—	—	1	1
Összesen	34	35	28	28	41	38	71	72	174	173

* Ág. ev. hallgató.

Külföldön tanulmányoztak: Kern Dániel és Röhrig János (XI. 14-én meghalt) Halleban, Imreh Barna Königsbergben, Vajda István Berlinben, Balogh Lujza Párisban, Baksa Árpád Leipzigban, Szirják János Bonnban. (Utóbbi négy nem beiratkozott.) Továbbá: Morvay Pál II. é., Szabó Sándor III. é., Weghoffer Sándor IV. é. Budapesten, Gödry Endre IV. é. Debrecenben.

Fakultásunk hallgatói úgy a román, mint a német nyelvet ollokviumi kötelezettséggel tanulták, úgy az első, mint a második évben mind a négy évfolyamon.

d) Theologus tanárjelöltek

1. *Bartalis József*, természettudományi szakos, az 1932—1933. évben a theologia IV. évére volt beiratkozva.

2. *Becsey Pál*, tört. földrajz szakos, az 1932—1933. évben a theologia IV. évére volt beiratkozva.

3. *Benedek Géza*, filozofia, egyet. tört. magyar szakos, az 1932—1933. évben a theologia IV. évére volt beiratkozva.

4. *Bodrogi János*, természettudományi szakos, a theológiára az 1932—1933. évben a III. évfolyamra volt beiratkozva.

5. *Erdélyi Gyula*, filozofia, francia, magyar-román szakos, az 1932—1933. évben a IV. évre volt beiratkozva.

6. *Jánossy Zoltán*, román-magyar, történelem-latin szakos, 1932—1933-ban a theológiára a IV. évre volt beiratkozva.

7. *Kovács Zoltan*, fizika-chémia és matematika szakos, az 1932—1933. évben a theologia IV. évére volt beiratkozva.

8. *Nagy Ferenc*, természettudományi szakos, az 1932—1933. évben a theologia IV. évére volt beiratkozva.

9. *Pajzos Bálint*, természettudományi szakos, az 1932—1933. évben a theologia IV. évére volt beiratkozva.

10. *Péterffy László*, történelem szakos, az 1932—1933. évben a theológián a IV. évre volt beiratkozva.

B) Anyagi állapot

a) Jelentés az intézet anyagi állapotáról

1. Theologiai Fakultásunk ingatlan vagyona a Calea Marechal Foch 38. és 42. sz. alatti két épületből, valamint a folyó tanévben gazdasági oktatás céljaira a takarékpénztárakból még idejekorán kivett alapítványaink összegeinek egy részéből megszerzett Békásdülőbeli 2 hold 850 négyzetöl területű gyümölcsöskertből áll. A 38. sz. alatti épületben intézetünk van elhelyezve, míg a 42. sz. alatti a rendőrség, a bejelentő hivatal és a 3. számú posta-hivatal bérlik. Az intézet ingatlanai tehermentesek.

2. Az intézet pénzvagyona: a) Az egyházkerület pénztáránál betétként elhelyezett 185.760 lei. Előljárósági határozat folytán ezen tőkénkből 185.760 leit tíz év alatti egyenlő részletekben leendő visszafizetésre kölcsönt vettünk a „háznagy lakás“ építéséhez. Hat részletet, 111.900 leit már vissza is fizettünk. — b) A „Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank“ folyószámláján 13.200 lei van. — c) Járadékok: Tizenhat darab Bethlen Kollegiumi ösztöndíj a 100 lei, egyházmegyei ösztöndíjak a kézdi, küküllői, széki és nagyenyedi egyházmegyéktől, különböző időkben és különböző összegben. — d) Értékpapirokban 24.282 lei fekszik.

3. Fenti vagyonból gyümölcsözdek az ingatlanok, melyeknek befolyt jövedelme az 1932/33. tanévben 536.220 lei. Tőkénk után kamatjövedelmünk alig volt. Értékeinket az Előljáróság a theologiai háznagy által a gazdasági felügyelő tanár ellenőrzése mellett kezelteti. Intézetünknek tandíjak címén nincs jövedelme, mert tandíjat a protestáns hallgatók nem fizetnek. Az 1932/33. tanévre azonban a Mélt. Igazgatótanács és egyházkerületi közgyűlés elrendelte, hogy intézetünk válságos anyagi helyzetére való tekintettel minden hallgatótól 3000 lei leckepeznt szedhesünk. Az iskolai év tartama

alatt leckeépénzekből befolyt 337.250 lei, leckeépénz kedvezmény címén a tanári kar elengedett 100.250 leit.

4. Az 1932/33. tanévi költségvetés főbb tételei:

a) *Szükséglet.* Személyi kiadások: 1.333.998 lei. Ösztöndíjak, pályadíjak: 3840. Fűtés világítás: 326.000 lei. Karbantartás 150.000 lei. Rovatok: 266.500 lei.

b) *Fedezet.* Kamatjövdelem: 6000 lei. Díjak: 780.455 lei. Bérjövdelem: 583.200 lei. Államsegély: 983.240 lei.

Szükséglet fősszege: 3,193.033 lei. — Fedezet fősszege: 3,386.735 lej. E tételnél meg kell jegyeznünk, hogy az 1931. július—decemberi államsegély összegét: 409.010 leut is bevettük a költségvetésünk fedezetére, azonban ezen összeget mind a mai napig nem kaptuk meg.

5. Az egész iskolai év folyamán begyűlt perselypénz, amely 11.678 leit tett ki és az egyéb adományokat a szegénysorsú theologusok segélyezésére fordítottuk.

6. Tanáraink az egyházkerületi nyugdíjintézetnek kötelezett tagjai. Járulékaikat, valamint az intézet részéről levonandó járulékokat az egyházkerület pénztárához rendszeresen fizetjük.

6. Hallgatóink segélyezésére az 1932/33. iskolai évben 124.775 leit fordítottunk. A Királyhágómelléki egyházkerületi hallgatók 40.000 lei segélyt élveztek. Legátumokból 636.563 lei folyt be, egy hallgatóra átlag 4829.50 lei esett.

b) Internátus-konviktusi jelentés

Az 1932—33. tanév elején a jelentkezők kevés száma miatt internátusunkban és konviktusunkban üres helyek maradtak fenn. Tanári karunk azonban egyes kintlakó hallgatókat bentlakásra kötelezett s így a bentlakók száma 92-re növekedett fel. Az így is üresen maradt helyekre a tanári kar határozatából ref. és luth. főiskolai hallgatókat vettünk fel, akik természetesen kötelezve voltak az intézeti rend betartására. Tizennégy ilyen lakónk volt, akiknek magaviselete ellen semmi komolyabb kifogást sem lehetett felhozni. Így bentlakóink összes száma 106 volt. A konviktusban étkezők száma 85 theol. és 5 főiskolai hallgató, összesen 90 volt. Így férőhelyeink száma nagyrészen betöltött.

A díjak fizetésénél a régi nehézségek most is fennállottak. Tanári karunk az eddigi rendtől eltérőleg megengedte mindenkinek, hogy fizetendőségeit havonként törlessze. Mégis a tanévet

89 981 lei internátusi
262.812 lei konviktusi

összesen 352.793 lei díj hátrálékkal zárjuk, ami 115.992 leivel kevesebb ugyan, főként a díjak leszállítása miatt, mint a múlt év végén, de még mindig elég sok. A hátrálékosokat évközben és évvégén állandóan sürgettük, ösztönöztük a fizetésre, sokat közülök nem engedtünk e miatt kollokválni és vizsgázni sem, de még sem tudtunk ennél többre menni.

Isten iránti hálaadással emlékezhetünk meg jöltevőinkről, kik részint díjhátrálékos, részint nélkülözö hallgatóinknak segítségére siettek. Pénzadományból 124.775 lei segélyt tudott a tanári kar kiosztani. Itt különösen az árva pappiúkra voltunk tekintettel. A hidelvei buzgó ref. családok hetenként egyszer-kétszer vendégül látták szegény hallgatóinkat. Ilyen család volt 15, leginkább egyszerű vasútasok és hivatalnokok, akik 6 hallgatónkat látták el ebéddel. Az IKE egész éven át m. e. 150 ebéddel segélyezett egyeseket konviktusunkon. Nagy áldás volt a helybeli Férfi- és Nőszövetségek által közösen létesített ingyen menza, mely tk. kollégiumaink régi cipó vagy kegykoszt intézményének felújítása s ahol februártól fogva 11 hallgatónk kapott egyszerű jóízű ebédet (21.945 leiért.) Végül nem hagyhatjuk szónélkül, hogy maga az ifjúság is átérezte nélkülözö testvérei iránti kötelességét s vagy rendszeresen csoportonként vagy esetről-esetre egyenként lemondottak ételadagjukról azok számára. Áldottak legyenek a könyörületes szívek, hogy pusztai nélkülözésünk idején éreztették az elhagyottakkal a kereseteket tápláló erejét!

Sajnálatos jelenség, hogy lelkésztestvéreink gyermekeik után alig tudtak vagy alig akartak fizetni valamit int. konviktusunk számára. A tanári kar állandóan foglalkozott a lelkészgyermekek segítségével, de a legjobb akarat mellett sem tudtunk nekik 2—4000 leinél több támogatást nyújtani. A kérdés generális rendezése a a közegyház feladata is, nemcsak a miénk, akiknek még más nélkülözökről is kell gondoskodnunk.

Az internátusi életet illetöleg a tanári kar egyetlen konkrét fegyelmi esettel sem foglalkozott, de az ifj. presbytérium, az ifj. tisztviselök, az int. felügyelö és végsö esetben az igazgató aa többször felemelték szavukat egyesek viselkedése ellen s öket intéssel, dorgálással, jelentkezésre kötelezéssel vagy szabadság megvonással büntették. A tanári kar félévi értekezletén megszigorította az int. rendet, amit a jövő évben még fokozottabb mértékben be kell tartanunk. Az intézet átalakítása, a ki- és bejárók szigorubb ellenörzése, az idegeneknek kitiltása a legközelebbi feladataink közé tartanak.

Az egészségi állapotról szólva, utalok a terjedelmes int. orvos jelentésre. A leggyakoribb betegségeknek (influenza, nátha, tüdőcsúcshurut, ideges kimerültség stb.) nemcsak a betegszoba átalakításával, jobb felszerelésével, hanem főként egészségesebb életmóddal lehetne elejét venni.

A konviktust, melyet az internátussal együtt az int. orvos kitünönek talál, ez évben is Bekess Károly háznagy és felesége láttak el nagy gonddal és a szegény tanulók iránt megértö szeretettel. Illesse öket és összes jöltevőinket hála gondoskodó jószágukért!

c) Tan- és nevelöeszközök.

a) A tanulmányozás eszközei gyanánt intézetünkben a hallgatók rendelkezésére áll a könyvtár és annak olvasóterme. Sajnos,

még mindig nem vagyunk abban a helyzetben, hogy hallgatónknak megfelelő tanulmányozó helyiséget, szemináriumi helyiségeket bocsáthassunk rendelkezésre, könyvtárunk is sok hiányosságot mutat abban, hogy jelentős és a tanulmányozáshoz mindennapi használatra szükséges művek nem voltak olyan példányszámban beszerezhetőek, hogy mindenkinek rendelkezésére álljanak. Az intézet épületének végleges és alapos berendezése lenne szükséges ahhoz, hogy a szemináriumi helyiségek és könyvtárak, valamint egy megfelelő nagyobb tanulmányozó helyiség iránti igényeknek meg tudjunk felelni, ezt a berendezkedést azonban anyagi eszközök híján egy időn belül aligha lesz képes intézetünk végrehajtani.

b) Könyvtárunk állapotáról a könyvtár felügyelő professzora a következőket jelenti: Az 1932—33. tanév végén könyvtárunk állaga 20404 mű 32136 kötetben. Ez évi gyarapodás 128 mű 130 kötetben. Ebből vásárlás útján szereztünk be 26 művet 30 kötetben. Adományozások: Dr. Tavaszy Sándor 14 mű 14 kötetben, dr. Imre Lajos 2 mű 2 kötetben, dr. Vargha Béla 1 mű 1 kötetben, dr. Révész Imre 2 mű 2 kötetben, dr. Kristóf György 1 mű 1 kötetben, dr. Mátyás Ernő 1 mű 1 kötetben, dr. Kiss Ferenc 1 mű 1 kötetben, Magyar Tudományos Akadémia 33 mű 44 kötetben, Erdélyi Egyházkerület Igazgató Tanácsa 1 mű 1 kötetben, László Dezső 1 mű 1 kötetben, Nagy Ottó 1 mű 1 kötetben, özv. Kilyén Sándorné 1 mű 1 kötetben, Végh Árpád 2 mű 2 kötetben, Kocsis Sámuel 1 mű 1 kötetben, Ferencz Árpád 1 mű 1 kötetben. A külömböző ingyen küldött jegyzőkönyvek, értesítők, jelentések és hivatalos kiadványok száma 26 mű 26 kötetben. A „Casa Școalelor“ ajándéka 43 mű 45 kötetben.

A folyóiratok közül a következőket iktattuk: Református Szemle, Az Út, Kálvinista Világ, Református Család, Az én Kicsinyeim, Reformátusok Lapja, Keresztény Magvető, Kis Tűkőr, Magyar Nép, Erdélyi Múzeum, Pásztortűz, A Hirnök, Keleti Ujság, Ifjú Erdély, Jóbarát, Lelkipásztori Levelek, Erdélyi Fialatok, Lelkipásztor, Egyház és Misszió, Református Lelkészek Lapja, Egyházi Ujság, Harangozó, Protestáns Szemle, Református Figyelő, Lelkészegyesület, Debreceni Protestáns Lap, Kálvinista Szemle, Sárospataki Református Lapok, Magyar Statisztikai Szemle, Hajnal, Mustármag, Diákvilág, Dunántuli Protestáns Lap, Ébresztő, Dunamelléki egyházkerületi Közlöny, Református Híradó, Magyar Pædagogiai, Református Egyház és Iskola, Magvető, Harangszó, Magyar Egyház, Amerikai Magyar Reformátusok Lapja, Magyarosan,* Pastoraltheologie, Bibliographisches Beiblatt, Säemann, Der Einblick, Orient und Occident, Reformierte Schweizer Zeitung, Kirchenblatt für die Reformierte Schweiz, Zwischen der Zeiten, Die Christliche Welt, Theologische Blätter, Theologische Literaturzeitung, International Christendom, Maandbericht, The Light, The Outlook of Missions, The Evangelical Quarterly, Reformed Church

* A magyar nyelvű egyházi lapokat „Az Út“ és a „Kálvinista Világ“ szerkesztőségei adományozták a könyvtárnak.

Messenger, Revue de Histoire et de Philosophie Religieuse, Le Christianisme Social, Foi et Vie.

Összesen mintegy 53 magyar és 23 idegen folyóirat állott az érdeklődők rendelkezésére a könyvtári tanulmányozó szoba helyiségében. Az itt elhelyezett kézikönyvtár ebben a tanévben 2 művel 3 kötetben gyarapodott. Év végén a tanulmányozó szobában az az összes művek száma 195 mű 469 kötetben.

c) A tanulmányozást jelentősen előmozdította az, hogy hallgatóink közül az önként vállalkozók ebben az évben is folytatták a múlt években megkezdett munkát az erdélyi egyházi vonatkozású oklevelek és iratok másolásával az EME kéziratárából. Ebben a munkában, melyet intézetünk részéről dr. Nagy Géza professzor vezetett, hallgatóinkat dr. Kelemen Lajos professzor látta el utasításokkal. Mindketten fogadják ezért intézetünk vezetőségének köszönetét.

II.

Az intézet működése

A) Adatok az 1932—33. iskolai év történetéhez

1. **A tanév dátumai.** Intézetünkben az iskolai évet 1932 okt. 2-án, vasárnap nyitottuk meg a szokott ünnepélyes keretek között, mely alkalommal imádkozott és igét hirdetett dr. Makkai Sándor püspök, majd az ujonnan felvett hallgatók tették le a fogadalmat s az igazgató tartotta meg évmegnyitó értekezését „A nevelés sorsa az evangélium világánál” címen, mely jelen Értesítő elején olvasható. Az előadásokat október 4-én kezdtük meg, miután szept. 20—21-én a javító és pótkollokviumokat, 22—23-án az alapvizsgálatot, 24-én a minősítő vizsgálatot megtartottuk s a hallgatókat szept. 30. és október 1. napjain beirtuk.

Október 4-étől egész éven át minden nagyobb zavarás nélkül folyt a munka az intézetben. Az első félévi kollokviumokat dec. 16—23 ig és 1933 febr. 1—4 ig tartottuk meg, a második félévi előadások febr. 10-én kezdődtek és folytak május 25-éig, mely naptól június 14-ig a második félévi kollokviumokat tartottuk. A karácsonyi szünet dec. 16-tól jan. 24-ig, a húsvéti április 7—22-ig, a pünkösti pedig június 1—7-ig terjedt. Január havában ismét hosszabb szünetet kellett tartanunk a fűtőanyag beszerzésének nehézségei miatt.

Az iskolai évet június 18-án zártuk be ünnepélyes istentisztelettel, melyen az Igét hirdette és imádkozott dr. Gönczy Lajos professzor, majd a jutalmak és pályadíjak kiosztása következett, utána az igazgató tartotta meg évváró beszédét s a IV. évet végzett hallgatók, a püspök úr távollétében, Vásárhelyi János egyházkerületi főjegyző, püspökhelyettes jelenlétében kibocsáttattak, aki őket az egyházkerület joghatósága alá átvette.

2. **Nyári munkaprogramm.** Szabályzatunk értelmében minden hallgató a kiszabott nyári munkaprogrammot köteles volt elkészíteni, mely feladatnak hallgatóink általában jól, igen sokan közülük pedig öröndetes lelkiismeretességgel és alaposággal feleltek meg. A tanári kar a legjobb munkákat az idén is pénz-, illetve könyvjutalommal és dicsérettel tüntette ki. A nyári munkaprogramm a következő volt:

A theologiai Szabályzat 244. §-a a következőket tartalmazza: „Minden theologus ifjú a nyári szünetidők alatt abban az egyházközségben, amelyben a

nyár folyamán tartózkodik, köteles valami munkát végezni a lelkész kívánságára és felügyelete alatt. Ilyen munka gyanánt számít: hétköznapi, vasárnapi istentiszteletek végzése, segédkezés a lelkési irodában, vasárnapi iskola, bibliakör vezetése, vallásos estélyek rendezésében segédkezés, énektanítás stb., ami legalább heti 4 órai munkaidőt jelent. Az erről szóló bizonyítvány a beiratkozáskor bemutatandó.

1. Ez alapon köteles minden theologus *gyülekezeti munkát* végezni a fent említett, vagy más, a lelkész által kijelölt munkakörökben. Ajánlatos, ahol nincsen, az iratterjesztés megindítása, vagy fellendítésében, hívek összeírásában, családkönyvek elkészítésében való segédkezés.

Az 1927—28. évi theologus konferencia kimondotta:

a) Mindenki köteles a nyár folyamán a szomszédságában lévő *szórványok* gondozásában segédkezni. Nemcsak azok, akik erre a munkára külön is jelentkeztek.

b) Ajánlatos a *szomszédos gyülekezetet* is támogatni, ha ott nem lenne vakációzó theologus. Így különösen lehet ajánlkozni istentiszteletek tartására, ha valamelyik lelkési állás betöltve és beszolgálással nem lehet minden vasárnap istentiszteletet tartani.

c) Szükséges segédkezet nyújtani az *iratterjesztés* propagálásában és megindításában a vidéken is.

d) *Nagyobb gyülekezetek szélein* alakult új települések hivei összeírandók és gondozandók. Különös gond és tanulmány irántandó a munkástelepekre. Ezeknek az embereknek a lelkivilágát és egyházzal való felfogását érdemes külön tanulmány tárgyává tenni.

Természetesen mindezek a munkák az illetékes lelkészek belegegyezése alapján végzendők.

Minden gyakorlati munkáról alapos *munka-napló* vezetendő. A lelkész által láttamozott munka-naplót tanév elején mindenki köteles bemutatni. Mindenki köteles a lelkészének írásban számolni be végzett munkájáról, tapasztalatairól és közben felmerült terveiről.

A munkanapló mellett az összes munkákról szóló *szolgálati bizonyítvány* bemutatása is kötelező.

II. *Tudományos munka.* Tekintettel arra, hogy az év folyamán kötelező olvasmányok nem irattak elő és arra, hogy a nyári szünet bőséges időt ad a tanulmányozásra, az alábbi munkák elvégzését kötelezőleg előírjuk:

1. a) *A II. éves hallgatók elolvassák* (és kivonattal beszámolnak az olvasás eredményéről) *Dr. Makkai Sándor*: A vallás az emberiség életében c. mű I. kötetét, ezenkívül „Istennek nagyságos dolgai“ című prédikációs kötetet.

b) *Tanulmányt készítenek: Kálvin*: *Institutiójának és a Heidelbergi Kátének*: Az *Atya-Isten-re* vonatkozó tanításáról.

a) *A III. éves hallgatók elolvassák* és hasonló módon feldolgozzák: *Dr. Varga Zsigmond*: *Ókori keleti népek...* c. mű II. kötetét, valamint ismertetnek valamely 1927—32-ben megjelent tudományos theologiai munkát (lehet idegen nyelvű is).

b) *Tanulmányt készítenek: Kálvin*: *Institutiójának és a Heidelbergi Kátének* alapján: *A Fiú-Isten-re* vonatkozó tanításáról.

a) *A IV. éves hallgatók elolvassák* és kivonatban ismertetnek legalább két 1927—32-ben megjelent tudományos theologiai művet (lehet idegen nyelvű is).

b) *Tanulmányt készítenek: Kálvin*: *Institutiójának és a Heidelbergi Kátének*: *A Szentlélek-Isten-ről* szóló tanításairól.

2. *Szentírással* való alapos foglalkozás elengedhetetlen. A nyári Biblia tanulmányozás vázlatát alább adjuk. A kijelölt kérdések megoldásáról mindenki írásban köteles beszámolni.

II. éves hallgatók tételei: Jézus élete „kortörténeti háttéré“. — Hányszor találkozott Jézus a farizeusokkal. — Mózes és Áron a zsidó nép szemében. — Az Isten világosság, mint van ez kifejezve a jánosi iratokban?

III. éves hallgatók tételei: Az *Őszövétség* baáljai. — Hol beszél Jézus a kenyérről? — Predestinációs tanítások a János evangéliumában. (Exegetálendő az illető lokusok.) — Az örökélet a Jelenések könyve alapján.

IV. éves hallgatók tételei: Szociális parancsok az Újszövetségben. — Messiási jövendölések az Ószövetségben. (Egy-egy prófétának vagy valamely ószövetségi könyvnek alapján). — Pál apostol christológiája. — A predestináció kérdése Pálnál. — A jócselekedetek kérdése Jakab levele alapján.

3. *Minden évfolyam számára* a fenti munkákon kívül: Mit tanultam a *vasárnapi iskolai* tanításaim alatt? Mik a nehézségek, mik a tennivalók, mi az, ami még megoldásra szorul? — *Gyülekezetem ifjúságának* és az ott folyó munkának leírása, meg nem léte esetén: miben látom a munka megindulásának akadályait?

3. Akadémiai istentiszteletek. Fakultásunk dísztermében ebben az évben is minden vasárnap megtartottuk október 31.-étől egészen Szentháromság vasárnapjáig, azaz június 11-ig akadémiai istentiszteleteinket elsősorban hallgatóink és az azt látogatni szokott gyülekezet számára. Hallgatóink, valamint az egyetemi református ifjúság tagjai közül sokan és a kolozsvári gyülekezet sok tagja látogatta ez istentiszteleteket, melyekből befolyt perselypénzt, az egész év folyamán 11.648 leit, szegénysorsú hallgatóink segélyezésére fordítottunk. Az istentiszteletek terve a következő volt:

Isten országa mint reménység, mint ítélet és mint új életrend.

I.

A reformáció emléknapijától böjtfővasárnapjáig.

1. *Október hó 31.* Isten ajándéka. Efézusi levél 2:8—9. *Dr. Gönczy Lajos.*
2. *November hó 6.* Istenországa eljövetele. Lukács ev. 17:20—37. *Dr. Imre Lajos.*
3. *November hó 13.* A mi nevünk fel van írva a mennyben. Lukács ev. 10:17—20. *Dr. Tavaszy Sándor.*
4. *November hó 20.* Istenországa eljövetelének ideje. Cselekedetek könyve. 1:7—8. *Dr. Kecskeméthy István.*
5. *November hó 27.* (Advent.) Istenországa eljövetelére való készület. I. Thess. levél 5:1—11. *Dr. Gönczy Lajos.*
6. *December hó 4.* Sok a hivatalos, kevés a választott. Máté ev. 22:1—14. *Dr. Nagy Géza.*
7. *December hó 11.* A reménység a reménytelenségben. Jelenések könyve 1:17—18. *Dr. Gönczy Lajos.*
8. *December hó 18.* A világ végének jelei. Máté ev. 24:14. *Dr. Imre Lajos.*
9. *December hó 25.* (Karácsony.) Kicsoda Ő? Kolosséi levél 2:9. *Dr. Makkai Sándor, püspök.*
10. *Január hó 1.* (Újév.) Elmulik a világ ábrázata. I. Korinthusi levél 7:31. *Dr. Kecskeméthy István.*
11. *Január hó 8.* Keresztyén közösség a nagyvilágban. Római levél 12:4—5. *Dr. Nagy Géza.*
12. *Január hó 15.* A keresztyén ember és a hatalom. Római levél 13:1—8. *Maksay Albert.*
13. *Január hó 22.* A népek felelőssége egymásért. Abdiás könyve 1:10—16. *Járosi Andor, theol. magántanár.*
14. *Január hó 29.* A keresztyén ember és a helyes társadalmi rend. Máté ev. 20:20—28. *Dr. Imre Lajos.*
15. *Február hó 5.* A keresztyén ember és a helyes gazdasági rend. Máté ev. 25:14—30. *Dr. Gönczy Lajos.*
16. *Február hó 12.* A nemzedékek harca. Máté ev. 10:34—39. *Dr. Tavaszy Sándor.*
17. *Február hó 19.* A gazdagság veszedelme. Márk. ev. 10:17—27. *Dr. Nagy Géza.*

18. *Február hó 26.* Az Isten dolgai és az ember dolgai. Máté ev. 16:21–22. *Maksay Albert.*

II.

Böjtfővasárnapjától Szentháromság vasárnapjáig.

1. *Március hó 5.* (Böjtfővasárnapja.) A keresztyén szeretetmunka alaptörvénye. Galata lev. 6:1–10. *Dr. Imre Lajos.*
2. *Március hó 12.* A munka értelme és becse. János 5:17. *Járosi Andor,* theol. m. tanár.
3. *Március hó 19.* Az Úrban való szenvedés titka. Kol. 1:24. *Dr. Makkai Sándor,* püspök.
4. *Március hó 26.* A munkanélküliség kérdésének megoldása. Máté 20:1–16. *Dr. Tavaszy Sándor.*
5. *Április hó 2.* A keresztyén ember a veszedelmek között. Lukács 12:1–7. *Dr. Makkai Sándor,* püspök.
6. *Április hó 9.* (Virágvasárnap.) A meglátogatás ideje. Lukács 19:41–44. *Maksay Albert.*
7. *Április hó 14.* (Nagypéntek.) Most megbékéltetett. Kol. 1:21–22. *Dr. Imre Lajos.*
8. *Április hó 16.* (Husvét.) Az élő Krisztus. Jel. 1:17–18. *Dr. Tavaszy Sándor.*
9. *Április hó 23.* Az Anyaszentegyházban való új élet. Efézus 2:19–22. *Dr. Nagy Géza.*
10. *Április hó 30.* A keresztyén háziarend. Efézus 6:1–10. *Dr. Makkai Sándor,* püspök.
11. *Május hó 7.* A keresztyén ember, mint harcos. Efézus 6:11–18. *Járosi Andor,* theol. m. tanár.
12. *Május hó 14.* A keresztyén ember és a kultúra. Ésaías 55:8–13. *Dr. Tavaszy Sándor.*
13. *Május hó 21.* Az Úrban való öröm titka. Filip. 4:4–7. *Dr. Gönczy Lajos.*
14. *Május hó 25.* (Áldozócsütörtök.) Mindeneket magához vonz. János 12:32. *Dr. Kecskeméthy István.*
15. *Május hó 28.* A megvigasztalás. Jelenések. k. 7:14–17. *Maksay Albert.*
16. *Junius hó 4.* (Pünkösti.) Az új ég és új föld. Jelenések. k. 21:1–8. *Dr. Nagy Géza.*
17. *Junius hó 11.* (Szentháromságvasárnapja.) Az idvezültek közössége Istennel. Jelenések k. 22:1–5. *Maksay Albert.*

4. **Akadémiai estélyek.** Ez évben négy akadémiai estélyt tartottunk, és pedig október 31-én, a reformáció emléknapján *Gusztáv Adolfról* emlékeztünk meg, mikor is az emlékbeszédet *dr. Tavaszy Sándor* professzor tartotta.

Február 7-én a theologus konferenciával kapcsolatosan *dr. Gönczy Lajos* professzor tartott előadást *A misszió lényege és eszközei* címmel.

Március 7-én *Járosi Andor*, ev. lelkész, theol. m. tanár adott elő, előadásának címe: *Isten, az ember és a technika.*

Május 16-án *dr. Nagy Géza* professzor tartott előadást, melynek címe: *A kálvinizmus felekezeti missziója* volt.

Mindhárom alkalommal szavaltatok, énekkar és a Magyar Zenekonzervatorium számai kísérték az előadásokat.

5. **Konferenciák.** a) *Az első éves hallgatókkal,* hogy őket a theologiai tanulmányozás munkájára előkészítsük, valamint megismertessük őket azokkal a követelményekkel, melyeket reájuk a lelkészi pályára való készülésről és az intézeti rendtartás és magaviselet tekintetében is utasításokat adjunk nekik, az év elején há-

rom konferenciát tartottunk. Október 8-án délelőtt a lelkipásztori hívatásra való előkészület s különösen a Bibliával való élés és annak használata kérdéséről az igazgató, délután a theologiai tanulmányozás módja kérdéséről dr. Tavaszy Sándor professzor, okt. 13-án délelőtt pedig az internátusi együttélés kérdéséről dr. Nagy Géza int. konv. felügyelő professzor és Nagy József szénior tartottak megbeszéléseket.

b) Rendes *theologus konferenciánkat* február 6—8. napjain tartottuk meg. A konferencián dr. Makkai Sándor püspök uron kívül Vásárhelyi János egyh. ker. főjegyző, Borbáth Dániel theol. m. tanár, Járosi Andor ev. lelkész, theol. m. tanár és az intézet professzorai vettek részt előadásokkal és megbeszélések vezetésével. A program a következő volt:

Február 6 (hétfő) d. e. 1/210—10. Áhitat: Kovács Kálmán ifj. elnök; d. e. 10—12-ig: Egyházunk szociális feladatai, programja és ennek következményei (Ker. munkásmozgalom, a lelkipásztori nevelés szociális oldala, speciális erdélyi feladatok). Előadó: Borbáth Dániel theol. magántanár; d. u. 4—1/26-ig: Konferencia. Tanulmányi nehézségeim: Négy csoport. Vezetik: Dr. Gönczy Lajos, Dr. Nagy Géza, Maksay Albert és Farkas Jenő szénior; este 6—7: előadás. Az eschatologia és a modern ember. Dr. Kecskeméthy I. Február 7 (kedd), d. e. 1/210—10. Áhitat: Szigethy Béla IV. éves hallgató; d. e. 10—12-ig: Az ó-szövetség jelentősége a ker. hit és theologia terén. (Kegyelem és törvény, az ó-szöv. exegézis az Ige szolgálatában, dogmatikai tételeink és az Ó-szövetség. Előadó: Maksay Albert; d. u. 4—1/26-ig. Konferencia. Világnézeti kérdéseim. Vezetők a fentiek; este 6—7-ig: Előadás: Egyházunk jelen helyzete és védekezési módja a szekták elleni küzdelemben. Előadó: Vásárhelyi János; este 8-tól: Akadémiai estély, melyen előadást dr. Gönczy Lajos prof. tart A misszió lényege és eszközei címmel. Február 8 (szerda), d. e. 1/210—10-ig: Áhitat: Farkas Jenő szénior; d. e. 10—12-ig: Előadás: Egyházunk szerepe és jelentősége az állam életében általában és a mai viszonyaink között. Előadó: dr. Makkai Sándor püspök; d. u. 4—1/2-ig: Konferencia. Hitbéli kételyeim. Vezetők a fentiek; este 6—7-ig: Isten, az ember és a technika. Előadó: Járosi Andor th. m. tanár; este 7—1/28-ig: Záróáhitat: Tartja: dr. Nagy Géza professzor.

c) A tudományos theologiai konferenciát a nehéz gazdasági viszonyok miatt, nagy sajnálatunkra, nem tudtuk megtartani, helyette tanári Karunk egy programot dolgozott ki az egyházmegegyei lelkészi értekezleteken tartandó tudományos előadások számára s azt az értekezletek elnöksége figyelmébe ajánlotta, a tanári Karunk tagjai vállalván ezen előadások megtartását.

6. **Praecések és bibliórak.** Intézetünk a maga feladatát sohasem nézte úgy, hogy az kimerül a theologiai tudományok előadásában, hanem mindig lelkén igyekezett viselni a theologus ifjúság lelki nevelésének nagy kérdését is. Ezért az eddig is szokásban volt alkalmakat igyekeztünk ez évben is megadni az ifjúságnak a lelki elmélyülésre és Isten Igéjében való elmerülésre.

Erre a célra szolgáltak elsősorban a *mindennapi praecések*, melyeket, hogy ne csak a bennlakó növendékek vegyenek részt rajtuk, nem az étteremben, hanem, az ifjúság kívánságára, minden reggel 8—1/49 óráig a díszteremben tartottunk meg s az ifjúság tagjai beosztás szerint végezték azon a szolgálatot.

Hetenként egyszer, szerdán este csoportokban gyültek össze az intézet hallgatói *bibliórúdra*, mely csoportok, a tanári Kar tagjai, a szénior és László Dezső utazótítkár vezetésével a személyes élet és az egyház súlyos kérdéseit tárgyalták az Ige alapján. A baráti találkozásnak és testvéri egységnek, az újabb munkák és feladatok meglátásának, az imádságban való közösségnek áldott órái voltak ezek.

Emellett *minden szombat este* az intézet professzorai beosztás szerint szolgálták a szombat esti praeceseken, melyeken az ifjúságon kívül a professzorok, néha családtagjaikkal együtt, mind résztvettek. Szombat esténként a Cselekedetek könyve alapján szólt hozzánk az Ige, még pedig október 8-ától kezdve a karácsonyi, husvétii és pünkösti szünet megszakításával egészen június 17-éig, mely utolsó alkalommal a IV. évet végzett hallgatók vettek búcsút egy bensőséges kis házi ünnepség keretében az intézet ifjúságától és tanári karától. E szombat esti alkalmak áldott esz-közök voltak arra, hogy tanár és tanítvány együtt találkozzék Isten Igéjének tanulmányozásában s hisszük, hogy mindazoknak, akik ez intézetben voltak, feledhetetlen emlékei maradnak.

Akadémiai istentiszteleteink során két alkalommal, advent első vasárnapján és bőjtfővasárnapján *az Úr szent vacsoráját* is kiosztottuk ifjúságunknak és az azzal élni kívánó gyülekezetnek. Ezeket megelőzőleg mindkét alkalommal *a bűnbánati hetet* megtartottuk, minden nap este 7 órakor, mikor is az intézet professzorai sorban végezték a szolgálatot.

7. **A református nők bibliaköre.** Mint évek óta, ez évben is a kolozsvári református úrinők egy csoportja minden kedden d. u. 6 órakor bibliórára gyül össze intézetünk tanácstermében. A bibliórákat a theol. professzorokon kívül Biró Mózes lelkész, Székely János vallásanár, Járosi Andor ev. lelkész theol. m. tanár és az intézet széniora tartották. Ez évben a tárgyalt anyag a Sámuel I. és II. könyvéből volt véve.

8. **Ünnepélyes képviseltek és köszöntések.** a) Tanári Karunk üdvözzettel fordult *dr. Ravasz László* dunamelléki püspök, intézetünknek volt tanítványa, majd professzora felé, aki 1932 szeptemberében töltötte be életének 50-ik esztendejét. Az üdvözlésre dr. Ravasz László meleghangú köszönettel válaszolt, melyben Isten gazdag áldását kéri intézetünkre.

b) Meghívást kaptunk az 1933 február 3—4. napjain Sárospatakon tartott *theol. tanári konferenciára*, melyre tanári Karunk 85—1932. sz. határozatával dr. Tavaszy Sándor és dr. Imre Lajos professzorokat küldötte ki, kik közül az utóbbit betegsége a megjelenésben meggátolt. Dr. Tavaszy Sándor a konferencián egy theologiai előadást tartott, valamint az estélyen ő ismertette az erdélyi egyház helyzetét és kérdéseit, ugyancsak ő olvasta fel a dr. Imre Lajos előadását. A konferencián elhangzott előadásokról s javaslatokról dr. Tavaszy Sándor számolt be tanári Karunk előtt.

c) Üdvözlöttük *dr. V. Glondys* szász evang. püspököt 1933.

máj. 25-iki beiktatása alkalmából, jegyzőkönyvi kivonatban, az ünnepségen a szóbeli üdvözlést az egyházkerület hivatalos képviselői végezték intézetünk nevében is.

9. Az intézet életében előforduló nevezetesebb események. a) *Nagy József*, intézetünknek több éven át volt széniora, a dévai egyházközség lelkészének megválasztatván, állásáról lemondott s 1932 december 31-ével intézetünknel történt alkalmazása megszűnt. Itteni szolgálata alatt ifjúságunknak lelkes és komoly barátja, a tanári Karnak minden szolgálatra kész segítsége volt, áldásunk és jókívánságunk kísérte jövőendő munkaterére.

b) A főtiszt. Püspök Ur *Nagy József* helyébe 1933. jan. 1-i hatállyal 1032—1932. sz. leiratával *Farkas Jenő* s. lelkészt, aki a mult éveket a montpellier-i egyetemen töltötte, nevezte ki intézetünk széniorának a t. Kar felterjesztése alapján. Minden reményünk megvan rá, hogy, mint eddigi működése is igazolja, *Farkas Jenő*-ben értékes munkást nyer intézetünk. Isten áldása legyen itteni munkáján.

c) Meglátogatta intézetünket április 13-án *dr. MacIntosh* és *dr. J. Macdonald Webster*, előbbi a Skót Egyház moderátora, utóbbi a Kontinentális Bizottság elnöke. Mivel ifjúságunk akkor már a husvétli szüneten távol volt, csak az intézetet, s annak könyvtárát nézhették meg. Látogatásukból örömmel éreztük a Skót Egyháznak egyházunk és intézetünk felé áramló szeretetét.

d) Isten kikutathatatlan akarata ez évben is súlyos csapásokkal látogatott meg bennünket. Először *Röhrig János*, intézetünknek két évig volt kedves tanítványa, ez évben a hallei egyetem hallgatója halt meg, súlyos operáció után, az ottani kórházban, 1932 november 24-én. Majd május 10-én *Jakab Ödön*, II. éves theol. hallgató távozott el az örökkévaló hazába, szintén súlyos operáció után fellépett betegsége következtében. Végül az év végén, jun. 4-én *dr. Pokoly József*, a debreceni Tisza István tud. egyetem theol. fakultásának ny. professzora halálhírére vettük. Intézetünknek alapításától fogva 1912. aug. 31-én történt távozásáig volt professzora, tanítványainak tudós mestere, intézetünk gazdasági felügyelő tanára, s úgy intézetünk, mint egész egyházkerületünk áldott emléktü munkása. Tudományos működésével, tanári munkájával, az egyházkerület életében való munkásságával elszakíthatatlanul beletartozik emléke azok közé a drága örökségek közé, melyeket tovább ápolni és kegyelettel megőrizni szent kötelességnek ismerünk az Ige intésének engedelmességgel: „az igaznak emlékezete áldott.“

A feltámadás boldog reménysége alatt veszünk búcsut a tőlünk eltávozottaktól, tudva, hogy egykor meglátjuk őket ott, ahol nincsen többé fájdalom és sirás.

10. Fontosabb felsőbb hatósági leiratok és tanári kari határozatok. a) A mélt. Igazgatótanács 5156—1932. III. sz. leiratában elrendeli, hogy az I. évfolyamra 15 erdélyi és 5 királyhágómelléki hallgatónál több nem vehető fel.

b) A tanári Kar 29—1932. sz. határozatában foglalt ajánlás alapján a mélt. Igazgatótanács 6998—1932. III. sz. leirattal engedélyezte az egyh. ker. közgyűlés utólagos jóváhagyása reményében, hogy Járosi Andor ev. lelkész, theologiai Fakultásunk m. tanára előadásokat tarthasson. Ezen *venia docendi* alapján Járosi Andor heti két óras kollegiumot tartott ez évben: A jelenkor nagy theologusai címen.

c) Tanári Karunk 35—1932. sz. határozatában kimondotta, hogy a mélt. Igazgatótanács által 6619—1932. III. sz. alatt a középiskolákban tanuló papi és tanítógyermek díjfizetéseire tett intézkedés könnyítéseit (Ref. Szemle 1932. 25. sz.), a theologiankon hallgatókra is és pedig a nem lelkész és tanítógyermekre is kiterjeszti, hogy ezzel a hallgatóknak a maga részéről is lehetővé tegye a beiratkozást.

d) 80—1932. sz. alatt a tanári Kar javaslatot tesz a mélt. Igazgatótanácsnak, hogy a Károli Gáspár Társaság útján egy gyakorlati bibliai kommentár kiadását ajánlja a Társaság figyelmébe.

e) A mélt. Igazgatótanács felhívására foglalkozott tanári Karunk a tanárképzés ügyének rendezésével s erre vonatkozó javaslatát 98—1932. sz. határozatával felterjesztette a mélt. Igazgatótanácshoz.

f) Az intézet könyvtárának (99—1932. sz.) és a könyvtári olvasóteremnek (100—1932. sz.) használati szabályzatát elkészítette és jóváhagyta s azokat a helyiségekben kifüggesztette.

g) Tudomásul vette köszönettel a Free Church of Scotland edinburghi theol. Collégiumának egy hallgatónak adandó ösztöndíjra vonatkozó határozatát. (17—1933. sz.)

h) Foglalkozott a tanári Kar a hallgatók félévi számbavételével. (30—1933. sz.)

i) A zsinati elnökség által megküldött tervezetét a II. tc.-nek tárgyalta s erre vonatkozó javaslatait 95—1933. sz. a. felterjesztette.

j) A mélt. Igazgatótanács által véleményezésre letett deklarációját a Presbiteri Világszövetségnek 65—1933. sz. a. szintén tárgyalta s javaslatát felterjesztette.

k) Egyházkertületi képviselővé választott dr. Kecskeméthy István. (96—1933. sz.)

Ezenkívül két tanulmányi és nevelésügyi értekezletet tartott a főt. Püspök Ur, mint intézetünk tanulmányi felügyelője jelenlétében és részvételével, melyeken a külföldi tanulmányozás szabályozása, nevelési kérdések, a theol. tanterv módosítása, az intézeti helyiségek jobb beosztásának kérdése, a lelkészértekezletek számára készített program stb. beszéltek meg.

11. **Intézeti adminisztráció.** Az intézet belső igazgatását az intézet officiumokkal megbízott professzorai végezték. Ebben a munkában a számára kijelölt munkakörben értékes segítséget nyújtott intézetünk háznagya: Bekess Károly, aki az intézet anyagi és gazdasági ügyeiben hűséges és fáradhatatlan munkásságot végzett. Az igazgatói iroda ügykezelését az igazgató mellett Nagy

József, majd Farkas Jenő szénior és az igazgató mellé beosztott titkár, Hamar Béla III. éves hallgató végezték. Iktatásra került ez évben összesen július 1-ig 1150 ügydarab, melyek mind el is intéztettek. Tanári kari ülés volt 1932 július 1-től 1933 július hó 1-ig 16, előjárósági gyűlés kettő.

B) Fegyelem, irodalmi munkásság, oktatás, nevelés.

I. Fegyelem.

1. A theol. Fakultás professzorai között, mint eddig is, testvéri viszony áll fenn, mint olyanok között, akik együtt tusakodnak annak a feladatnak szolgálatában, melyre hivatottak.

2. Az ifjúság között nem merült fel fegyelmi eset. Apróbb mulasztások, főként nehány, a reggeli praecesekeket elheverésző ifjú részéről igényeltek dorgálást, melyet az igazgató hatáskörében intézett el. Súlyosabb beszámítás alá esik az a körülmény, hogy hallgatóink közül vannak, akik elismerem, hogy az anyagi nyomorúság által okozott kényszerhelyzetből, részben az ifjúsági egyesületnél, részben különféle cégeknél fennálló kötelezettségeiknek nem tesznek eleget s így egyrészt saját maguknak okoznak kellemetlenségeket, másrészt az intézetnek s az intézet vezetőségének állandó molesztálásokat. A tanári Kar ez évben szigorú intézkedéseket léptetett erre vonatkozólag életbe, legációtól eltiltással és egyéb eszközökkel igyekezett az ifjúság ezen, a mai világban olyan könnyen veti és olyan természetesnek tartott, de keresztyén ifjúhoz, még inkább lelkipásztorhoz illetlen és veszedelmes hibáját orvosolni.

II. Tanárok irodalmi munkássága.

Dr. Kecskeméthy István. A „Kis Tükör“ c. családi lap felelős szerkesztője és kiadója. Jelenleg az Őszövétség fordításán dolgozik. Kiadás alatt van: *Kommentár a Márk evangéliumához.* c. műve.

Dr. Tavasz Sándor. Cikkei és különböző természetű írásai *Az Út*-ban, a *Kálvinista Világ*-ban és a *Pásztortűz*-ben jelentek meg. Nagyobb terjedelmű dolgozatai, amelyek ebben a tanévben jelentek meg, a következők: „*Az erdélyi református egyház főproblémái*“ (Megjelent a Theologiai Szemlé-ben Debrecen), „*Beszélhetünk-e a nyugat-európai kultúra alkonyáról?*“ (Megjelent az Erdélyi Múzeum-Egyesület nagybányai vándorgyűlésének Emlékkönyvében), „*A mai ember új életstílusa*“ (Megjelent a Pásztortűz 1933. 8. és 9. számaiban), „*A lét és valóság. Az exisztenciálistizmus filozófiájának problémái.*“ (Megjelent az Erdélyi Múzeum folyóirat 1933, 4. és következő számaiban).

Dr. Imre Lajos. Nagyobb cikkei: *A családi nevelés problémája.* (Az Erdélyi Múzeum-Egyesület vándorgyűlésének Emlékkönyvében.) *A predestináció tana jelentősége a pásztori munkában.* *Az egyház harca a betegséggel.* *A vallásos nevelés módszerének*

problemája. Ezenkívül cikkek és ismertetések *Az Út* c. folyóiratban. Önállóan is megjelent: *A vasárnapi iskolai munka alapelvei.* Kolozsvár. 1933.

Dr. Gönczy Lajos. Tanulmányai, kisebb cikkei, ismertetései jelentek meg *Az Út*-, *Kálvinista Világ*-, *Református Szemle*- és *a Reformátusok Lapjában.* „Az én kicsinyeim“ felelős szerkesztője.

Dr. Nagy Géza. Cikkei, tanulmányai a *Ref. Szemlében*, *Az Útban*, a *Kálvinista Világban* és az *Ifjú Erdélyben* jelentek meg. Nagyobb tanulmányai: *A történet keresztyén szemlélete* (*Református Szemle* 1932.) *A ref. egyház befolyása Erdély politikai történetére* (angol fordítás dr. Imre Lajostól az *Evangelical Quarterly*-ben, 1933.) *A protestáns egyháztörténetírás válsága* (*Az Út* 1933.) *A kálvinizmus felekezeti missziója* (*Kálv. Világ*, 1933.) Szerkesztette a *Károlyi Gáspár Irod. Társaság* tudományos sorozatában az *Egyháztörténeti Adattár* I. kötetét: *1. Külföldön bujdosó erdélyi diákok levelezése, 2. Szenvedő papok, szenvedő egyházak.* Kolozsvár, 1933.

Maksay Albert. Cikkei, közlemények a református egyházi folyóiratokban; szépirodalmi dolgozatok a *Pásztorújságban* és az *Erdélyi Helikonban*, a *Református Család* szerkesztője.

III. Tanulási eredmény.

A) *A kollokviumok eredményéről* az első és második félévben a következő táblázat ad számot:

Évfolyam	I. év		II. év		III. év		IV. év		I-IV. év	
	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.
Beiratkozott	34	35	28	28	41	38	71	72	174	173
Szabadságot (rendkiv. hallgató, külföldön levő, kollokviumra nem köt.)	8	8	2	2	4	3	8	8	22	21
Jeles	5	3	4	—	1	—	10	3	20	6
Jó	13	8	10	12	11	6	23	24	57	50
Elégséges	7	10	11	11	18	9	25	31	61	61
Elégtelen 1 tárgyból	—	1	—	—	2	—	2	—	4	1
Elégtelen 2 tárgyból	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nem kollokvált 1 tárgyból	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nem kollokvált 2 tárgyból	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nem kollokvált több tárgyból	—	—	—	—	2	1	1	—	3	1
Nem kollokvált egy tárgyból sem	1	5	1	2	1	19	2	6	5	32
Kimaradt	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—
Meghalt	—	—	—	1	1	—	—	—	1	1
Összesen :	34	35	28	28	41	38	71	72	174	173

Megjegyzés: A II. félévi kollokviumi mulasztások a III. évfolyamon annak tulajdoníthatók, hogy a tanári kar azokat, akiknek intézeti tartozásai voltak, nem bocsátotta kollokviumra.

B) *Vizsgálatok :*

1. *Minősítő vizsgálatok.* Az I. évet végzett hallgatók minősítése céljából a *Theol. Szabályzatban* megkövetelt vizsgálatot

szeptember 24-én tartottuk meg azon hallgatók számára, akik a júniusi vizsgálatra nem állhattak elő. Ekkor vizsgálatra állott 10 ifjú, kik közül 7 hallgatót a második évfolyamra felvehetőnek nyilvánított a bizottság, három hallgatónak a vizsgálatát nem fogadta el.

Az 1932—33. iskolai évben beiratkozott I. éves hallgatók vizsgálatát 1933 június 20-án tartottuk, melyre 27 hallgató közül 15 állott elő, a többi igazoltan marad el a szeptemberi vizsgálatra. A bizottság az előállott 15 hallgatót a II. évfolyamra felvehetőnek minősítette.

2. *Theologiai alapvizsgálatokat* három ízben tartottunk. Javító- és pótalapvizsgálatot először szeptember 22—23. napjain, mikor is a juniustól igazoltan legnagyobb részét tartozásaik miatt elmaradt 24 hallgató állott vizsgálatra, és pedig 23 teljes, 1 pedig javítóra. A vizsgálat eredménye gyanánt jelesen vizsgázott 1, jól 8, elégségesen 9, három hó mulva tehető javítóvizsgálatra utasított 5, javított 1 jelölt.

A második javító alapvizsgálat volt 1932 dec. 16-án, melyre jelentkezett 5 hallgató, kik a javító vizsgálatot mind sikerrel letették.

Rendes alapvizsgálatot tartottunk június 21—23. napjain, erre jelentkezett 17 hallgató. A vizsgálat eredménye volt, hogy a vizsgálatot jeles eredménnyel állotta meg 3, jó eredménnyel 8, elégséges eredménnyel 4 és három hó mulva teendő javítóvizsgálatra utasított 2 hallgató.

3. *Theologiai szakvizsgálatok.* I. lelkészképesítő vizsgálat tartatott három ízben.

1932 szeptember 26—28 án tartott vizsgálatra előállott 16 jelölt, kik közül általános jelessel végzett 1, jóval 4, elégséggel 11.

1932. december 20-án ismét volt pótló- és javítóvizsgálat, melyen a jelentkezett két teljes vizsgálatra és két javítóvizsgálatra állott jelölt közül a két teljes vizsgálatra jelentkezett három hó mulva teendő vizsgálatra utasított, a két javítóvizsgálatra állott jelölt elégséges eredménnyel javított.

1933 június 15—19. napjain tartott rendes vizsgálatra állott 44 jelölt közül jeles 3, jó 11, elégséges 23, három hó mulva javít 3, egy év mulva a teljes vizsgálat ismétlésére utasított 1 hallgató. (A létszámban még benne van 3 ág. ev. hallgató, akik az evangélikus egyház bizottsága előtt tettek vizsgálatot.)

4. *Theologiai m. tandri vizsgálatok.* Ez évben két ilyen vizsgálatot tartottunk.

1932 december 19-én *Borbáth Dániel* tett m. tanári vizsgálatot a szisztematika theologia szakcsoportból, mely tárgykörbe tartozó dolgozatát Athanasius christológiája címen beadta. A bizottság úgy a dolgozatot, mint a szóbeli vizsgálatot és próba-előadást alkalmasnak találta arra, hogy belőle a jelölt szép készült-ségét, a theologiai tudományok művelésére alkalmasságát megállapítsa s neki az oklevelet kiadni rendelje.

1933 június 15-én *Nagy András* nyárádszentbenedeki lelkész

Jeremiás és kora c. dolgozata és a szóbeli vizsgálaton hozzá intézett kérdésekre adott feleletei, valamint próbaelőadása alapján, mint aki az ó-szövetségi bibliai tudományokban alapos készültséget mutatott s ezen tudományág művelésére alkalmas, intézetünk m. tanárává habilitáltatott.

Örömmel fogadjunk intézetünk két jeles tanítványának a tudományos munkásságukról szóló és arra tovább is elkötelező ezen sikerét s kívánunk további munkálkodásukra és életükre áldást.

IV. Órarend és elvégzett anyag az 1932—33. isk. évben.

1. *Ó-szövetségi héber nyelv.* I—II. félévben az I-ső évesek számára heti három órában; hétfőn és szerdán 10—11-ig, pénteken 11—12-ig. Előadta: *Dr. Kecskeméthy István.* Gen. 1—6r. 8v-ig szövege alapján gyakorlatilag, kéziratossá grammatikai vezérfonallal mellett, a gyenge gyökű igék, számnevek, a mondatban elemei.

2. *Ó-szövetségi exegezis.* I—II. félévben a II—IV. évesek számára, heti 3 órában, hétfőn és szerdán 11—12-ig, pénteken 10—11-ig. Előadta: *Dr. Kecskeméthy István.* Josia király törvénykönyvének részletes magyarázata. (Dent 19₁—26₁₅). Kézikönyv: *Dr. Kecskeméthy István: Kommentár Josia király törvénykönyvéhez.*

3. *Arám nyelvi szemindrium* az I—II. félévben heti 2 órában, hétfőn és szerdán d. u. 5—6-ig a II—IV. évesek számára. Vezette: *Dr. Kecskeméthy István.* Dániel 2. részének olvasása.

4. *Új-szövetségi görög nyelv* az I—II. félévben az I. évesek számára, heti 3 órában, hétfőn és szerdán 12—1-ig, pénteken 8—9-ig. Előadta: *Maksay Albert.* Az új-szövetségi görög nyelv helye a Koiné görögségben. A görög nyelvtan alapvető szabályai: ragozás, igehajlítás; mondatban elemei. Márk 1—4. részeinek olvasása és fordítása.

5. *Új-szövetségi exegezis* az I—II. félévben a II—III. évesek számára, heti 3 órában, kedden és csütörtökön 8—9-ig, szerdán 10—11-ig. Előadta: *Maksay Albert.* Az I. félévben a János I., II., III. levelének; a II-ik félévben a Timótheushoz írt I. és II. és a Titushoz írt levél olvasása, fordítása és magyarázata.

6. *Új-szövetségi exegezis* az I—II. félévben a IV. évesek számára heti 3 órában, hétfőn d. u. 4—5-ig, kedden 10—11-ig és csütörtökön 12—1-ig. Előadta: *Maksay Albert.* A János evangéliuma 1—8₂₀-ig terjedő részének olvasása, fordítása és magyarázata.

7. *Új-szövetségi irodalom és vallástörténet* az I—II. félévben heti 3 órában, hétfőn és szerdán 8—9-ig, pénteken 12—1-ig, a III—IV. évesek számára. Előadta: *Maksay Albert.* Az új-szövetségi szövegtörténete: az új-szövetségi kor külső történetének legfontosabb eseményei az egykori judaizmus és hellenizmus; Jézus élete: az apostoli keresztienység első évtizedei; az egyes új-szövetségi könyvek irodalomtörténeti időrendben; az új-szövetségi vallás belső irányító eszméi; a paulinizmus, a synoptikusok, a johanninizmus; az új-szövetségi kánon története.

8. *A magyar református egyház története* az I-ső évesek számára az I—II. félévben, heti 2 órán, kedden 11—12-ig és szombaton 10—11-ig. Előadta: *Dr. Nagy Géza*. A magyar ref. egyház története egészen a legújabb korig.

9. *Az egyetemes keresztyénség története* az I—II. félévben, heti 4 órán, szerdán és szombaton 9—10-ig, pénteken 8—9-ig a II. évesek számára. Előadta: *Dr. Nagy Géza*. A keresztyénség előállásától az augsburgi békéig (1555).

10. *A magyar protestánsizmus története* az I—II. félévben a III—IV. évesek számára heti 3 órán, hétfőn 9—10-ig, szerdán 12—1-ig és pénteken 11—12-ig. Előadta: *Dr. Nagy Géza*. Az őskortól egész a világháboruig a magyar keresztyénségben és protestánsizmusban előforduló legfontosabb események és személyiségek, különös tekintettel Erdélyre.

11. *Egyháztörténelmi szeminárium és diplomatikai gyakorlatok* az I—II. félévben, heti 2 órán, pénteken 4—6-ig a II—IV. évesek számára. Vezette: *Dr. Nagy Géza*. a) Egyházi íróink a XVIII. században. Petrőczy K. Szidonia, Ráday Pál, Bél Mátyás, Szőnyi Benjámin, Nádudvary Péter, Bod Péter, Hatvani István, B. Kis Gergely, Kis János, Bessenyei György, Palóczy H. Ádám, Tóth Ferenc, Péczely József élete és művei szemelvények bemutatásával és kritikájával. A ref. és luth. egyház XVIII. századbeli megpróbáltatásai. b) Missilisek és oklevelek másolása (180 drb.) az Erdélyi Múzeum levéltárában levő Teleki, Jósika, Wesselényi stb. családi levelei közül Kelemen Lajos tanár felügyelete mellett.

12. *Hitvallásaink ismertetése* az I. évfolyamnak az I—II. félévben, heti 2 órán, hétfőn 11—12-ig és pénteken 10—11-ig. Előadta: *Dr. Tavaszy Sándor*. Heidelbergi Káté, II. Helvét hitvallás, Luther Kis Kátéja, Ágostai hitvallás.

13. *Theológiai encyklopédia* az I. éveseknek az I—II. félévben, heti 1 órán, szerdán 11—12-ig. Előadta: *Dr. Tavaszy Sándor*.

14. *Filozófiai encyklopédia* az I—II. félévben az I—II. évesek számára, heti 2 órán, kedden 10—11-ig és pénteken 9—10-ig. Előadta: *Dr. Tavaszy Sándor*.

15. *Vallásfilozófia* az I—II. félévben a II. évesek számára, heti 2 órán, hétfőn 10—11-ig és szerdán 12—1-ig. Előadta: *Dr. Tavaszy Sándor*. A vallások története és a vallás jelentése.

16. *Református Keresztyén Dogmatika* az I—II. félévben a III—IV. évesek számára, heti 4 órán, kedden 10—12-ig és csütörtökön 10—12-ig. Előadta: *Dr. Tavaszy Sándor*.

17. *Filozófiai szeminárium* az I—II. félévben a II—IV. évesek számára, heti 2 órán, kedden 4—6-ig. Vezette: *Dr. Tavaszy Sándor*. Tárgyát képezte a Böhm Károly élete és Ember és Világa I. Része, a Dialektika.

18. *A mai filozófia főkérdései*. Collégium az I—IV. évesek számára, az I—II. félévben, heti 1 órán, hétfőn este 8—9-ig. Előadta: *Dr. Tavaszy Sándor*. (Ezt a collégiumot a tanári kar engedélyével az intézeten kívüli közönség is látogatta.)

19. *A Szentírás tartalmi ismertetése* az I—II. félévben az I. évfolyam számára, heti 2 órán, hétfőn és szerdán 9—10 ig. Előadta: *Dr. Imre Lajos*.

20. *Neveléstörténet és neveléstan* az I—II. félévben a II. évfolyam számára, heti 3 órán, hétfőn 8—9 ig és 12—1-ig, pénteken 11—12 ig. Előadta: *Dr. Imre Lajos*.

21. *Katechetika* az I—II. félévben a III. évesek számára, heti 2 órán, kedden 10—11-ig és csütörtökön 12—1-ig. A vallásos nevelés elmélete. Előadta: *Dr. Imre Lajos*.

22. *Egyházzog és egyházi törvények ismertetése* az I—II. félévben a III—IV. évesek számára, heti 2 órán, hétfőn 10—11-ig és kedden 9—10 ig. Előadta: *Dr. Imre Lajos*.

23. *Poimenika* az I—II. félévben a IV. évesek számára, heti 2 órán, kedden 8—9-ig és szerdán 10—11-ig. Előadta: *Dr. Imre Lajos*.

24. *Vallástanítási gyakorlatok*, gyakorlati tanítás a ref. Kollégium IV. osztályában a IV. évesek számára, heti 2 órán, pénteken 8—10-ig. Vezette: *Dr. Imre Lajos*.

25. *Szónoklati gyakorlatok* az I—II. félévben az I-ső évesek számára, heti 2 órán, szerdán 12—1-ig és szombaton 9—10-ig. Vezette: *Dr. Gönczy Lajos*.

26. *Vasárnapi iskolai munka* I—IV. évesek számára, az I—II. félévben, heti 2 órán, szerdán 6—7-ig és vasárnap 9—10-ig. Vezette: *Dr. Gönczy Lajos*.

27. *Homiletikai és liturgikai gyakorlatok* az I—II. félévben a II. évesek számára, heti 2 órán, szombaton 10—12-ig. Vezette: *Dr. Gönczy Lajos*.

28. *Homiletika* az I—II. félévben a II. évesek számára, heti 2 órán, hétfőn 9—10 ig és pénteken 12—1-ig. Előadta: *Dr. Gönczy Lajos*.

29. *Liturgika* az I—II. félévben a III—IV. évesek számára, heti 2 órán, hétfőn 12—1-ig és szerdán 9—10-ig. Előadta: *Dr. Gönczy Lajos*.

30. *Homiletikai szeminárium* az I—II. félévben a III. évesek számára, heti 2 órán, pénteken 8—10-ig. Vezette: *Dr. Gönczy Lajos*.

31. *Homiletikai szeminárium* az I—II. félévben a IV. évesek számára, heti 2 órán, csütörtökön 8—10 ig. Vezette: *Dr. Gönczy Lajos*.

32. *A jelenkor nagy theologusai*. Collégium a II—IV. évesek számára úgy az I. mint a II. félévben heti 2 órán, hétfőn és szerdán d. u. 5—6 ig. Előadta: *Járosi Andor* theol. m. tanár.

33. *Egyházi ének és zene* mindkét félévben, mind a négy évfolyam számára, heti 2—2 órán, az I. évnek kedden 2—3-ig és 4—5-ig; a II. évnek hétfőn 3—5-ig, a III. évnek csütörtökön 3—5-ig; a IV. évnek hétfőn 2—3-ig és kedden 3—4-ig. Tanította: *Nagy Gerő*.

34. *Román nyelv* mind a négy évfolyam számára, mind a két félévben heti 2—2 órán. Az I. évnek pénteken d. u. 4—6-ig.

a II. évnek kedden d. e. 11—1-ig, a III. évnek csütörtökön d. e. 9—10-ig és d. u. 2—2 ig, a IV. évnek csütörtökön d. u. 4—5-ig. Előadta: *dr. Pop Sever*.

35. *Falufejlesztéstan* a IV. évesek számára a II-ik félévben, heti 1 órában, szerdán 3—4-ig. Előadta: *Török Bálint*.

36. *Közegészségtan* mindkét félévben heti 2—2 órában. Az I—II. évesek számára szerdán és szombaton d. e. 8—9-ig, a III—IV. évesek számára csütörtökön d. u. 5—7-ig. Előadó: *Dr. Koronka István*.

37. *Német nyelv* mindkét félévben, mind a négy évfolyamnak heti 2—2 órában; kezdőknek szerdán 4—5-ig és pénteken 3—4-ig és haladóknak hétfőn 6—7-ig és szerdán 3—4 ig. Tanította: *Dr. Császár Károly*.

38. *Énekkar* mindkét félévben az I—IV. éveseknek, heti 2 órán, szerdán és pénteken 2—3-ig. Vezette: *Tárca Bertalan* tanár.

V. Nevelés

Az ifjúság intézeti és pedig úgy internátusi, mint azon kívüli nevelése most is gondját képezte intézetünk vezetőségének. Azokon az alkalmakon kívül, melyek arra szolgáltak, hogy ifjúságunk vezetőivel együtt álljon az Isten Igéje hatása és ítéllete alatt, aminők a praecések, bibliaórák, akadémiai istentiszteletek stb. gondunkat képezte, az ifjúság együttes életében is indítást adni a keresztyén élet gyakorlására. Ilyen alkalmak voltak az internátusi szobákban tartott esti áhitatok, ahol egy egy szoba lakói találkoztak esténként az Ige olvasása és imádkozás közben. Az internátusi felügyelő-professzoron kívül a tanári kar többi tagjai is gyakran látogatták az internátus lakóit, felhasználva az alkalmat arra, hogy ilyenkor beszélgessenek az ifjúsággal. Az év elején, mint azt az Értesítő más helyén említettük, három konferenciát tartottunk az első évfolyam hallgatóival a Biblia használata, a tanulmányozás és az internátusi együttélés kérdéseiről. Az internátusi felügyelő-professzor és a szénior a künnlakókat is végiglátogatták, felkeresték őket otthonaikban, igyekeztek segítségükre lenni mindenben. A tanárok közül mindenki, akár erre a célra előre kijelölt „Sprechstundék“, akár meg nem szabott idők alkalmával szívesen fogadta és fogadja mindig az ifjúságnak bármely tagját, aki vele kérdéseit, nehézségeit meg akarja beszélni, bár ebben a dologban az ifjúság, talán érthető, de nem menthető tartózkodását még mindig nem tudta legyőzni, viszont a tanárok közül mindenkit, az intézeti és nagyon gyakran a nem intézeti egyéb elfoglaltsága sokszor megakadályoz abban, hogy teljes idejével és osztatlan érdeklődésével álljon csak az ifjúság rendelkezésére. Közös kirándulásokat is felhasználtunk arra, hogy az ifjúsággal közelebbi kapcsolatba kerüljünk s bár úgy érezzük, hogy ez a kapcsolat, a jelen idők nehézségeit és az ifjúság mai elzárkózottságát tekintelve véve, aránylag elég eleven és közvetlen, tudjuk, hogy sokkal bensőbbnek és sokkal mélyebbnek

kellene lennie s törekvésünket képezi, hogy ezt az érintkezést bensőbbé, családiasabbá és melegebbé tegyük. Erre vonatkozólag állandóan újabb és újabb gondolatok és tervek merülnek fel minden évben s a jövő iskolai évre is már rendelkezünk újabb lehetőségekkel, vagy próbákkal.

Tudjuk, hogy a theologiai intézetnek olyannak kellene lennie, melyben tanár és tanítvány igazán a reá bízott feladat, Isten Igéje szolgálata egyétevé erejében találkozzék s közöttük a kapcsolatot a Szentlélek Isten kell hogy munkálja, épen ezért bizunk abban, hogy minket és ifjúságunkat mind jobban meg fog ragadni és egyétevé fog tudni tenni Isten szolgálata.

VI. Egészségügyi jelentés

Dr. Koronka István intézeti orvos a következőket jelenti:

A kolozsvári református theologiai Fakultás növendékeinek egészségi állapota az 1932—33. tanévben általánosságban a megelőző éveket mutatta. Leszámítva néhány esetet, melyek hosszabb ideig tartó gondozást kívántak, általában 2—7 napig tartó megbetegedések fordultak elő.

Külön kategóriát képeztek azok a hallgatók, kik üdülés, hízókúra, dietás táplálkozás céljából lettek hosszabb-rövidebb időre szabadságolva. Ezen szabadságoltak nagyrésze már a megelőző években is élvezett ugyanilyen címen (tüdőcsúcshurut, vérszegénység vagy ideges-kimerültség) ideiglenes pihenőt.

A megbetegedések legnagyobb kontingensét a légzőszervek és felsőlégútak hurutos elváltozásai képezték u. m.: heveny nátha, mandulagyulladás, gége-, légcsőhurut, hörghurut és influenza stb.

Az u. n. saison-betegségek mellett két esetben fordult elő mellhártyagyulladás, valószínűleg chronicus tüdőcsúcshurut alapján. Egy esetben influenza után aktiválódott tüdőcsúcshurut.

Járványos, kiütéses megbetegedés egy hallgatónál fordult elő, ez is intézeten kívül. (Kanyaró eset.)

A téli hónapok alatt egyben a megbetegedések zömét az influenzás esetek tették, valószínűleg kontakt fertőzés folytán, ugyanígy magyarázható azon körülmény is, hogy egyik lakószobában egyszerre négy tüsszős-mandulagyulladásos eset adódott az elkülönítés lehetetlensége miatt. (Jelzett időben a betegszoba egyik régi szabadságolt tüdőbeteg által volt lefoglalva.)

Az ősz folyamán három esetben fordult elő tüsszős-béllob (disenteria) intézeten kívül lakó hallgatónknál.

Gyomorvérzés miatt egy theologust kórházba kellett utalni. (Ugyancsak kintlakó.)

Operatív beavatkozás hat esetben volt szükséges. Két hallgatónál heveny féregnyulvány-gyulladás, kettőnél sérv és kettőnél mandula-gennyedés indicálta az operációt.

Elszomorító tényként itt is jelentenem kell egyik műtéti beavatkozás végzetes kimenetelét; beszerzett információk szerint a

halál oka vérmérgezés volt. (Jakab Ödön II. éves theol. hallgató, szintén intézeten kívül lakó)

Kisebbségi ténykedésre három esetben volt szükség, tályog és általános furunculosis miatt.

Eccemás bőrmegbetegedés egy hallgatónál lett gyógyítva.

Részletes statisztika szerint a következő betegségek fordultak elő: Influenza 36, mandulagyulladás 12, mellhártyagyulladás 2, idült tüdőcsúcshurut és következményes vérszegénység 21, nátha, gége-, légcső- és hörghurut 19, kanyaró 1, ideges-kimerültség 14, heveny vastagbélhurut 3, chronicus gyomorhurut 8, vesegyulladás (átmeneti), furunculosis és tályog 4, kötőhártyagyulladás (szemen) 3, bal- eseti sérülés 2, eccema 1, mandula-gennyedés (műtéti) 2, féregnyulvány (vakbél) gyulladás 2, sérv (műtéti) 2, gyomorvérzés 1 esetben.

Az internátus konviktusa által nyújtott koszt úgy kvalitás, mint quantitás tekintetében a kívánalmaknak megfelelt. Lázas betegek- nél előírt diétás táplálék minden esetben kifogástalanul lett kiszolgálva.

A hallgatók által finanszírozott betegsegélyző kitünően bevált; úgy a házi gyógyszertár, mint a rendelkezéknél nyert engedmények az ifjúságnak jelentős anyagi előnyt biztosítottak.

A betegek elkülönítésénél a megbetegedettek kényelme, ápolása szempontjából a betegszoba mérete, felszerelése, mellékhelyiségek hiánya kívánivalókat hagyott maga után.

VII. Jelentés a pályatételekről és jutalmakról.

Az 1932—33. isk. évre kitűzött pályatételekről és jutalmakról a következőket jelentjük:

1. **A héber nyelvből** az első évesek számára nyílt versenyen a legjobb előhaladást tanusítóknak kiűzetett a gr. Teleky-alapítványból 64 lei, melyet a tanári kar 500 leire egészített ki. A verseny anyaga volt az első évi anyag és Sofoniás könyve I. része. A versenyre jelentkezett egy hallgató, aki a díjat el is nyerte: *Juhász István*.

2. **Tudományos pályatétel** a Szász Domokos- és gr. Teleky-alapok összevont kamataiból ezúttal az ószövetségi bibliai tudományok köréből ki volt tűzve a következő tétel: *Jézus korabeli pártok kezdetüktől fogva*. A pályadíjul szolgáló kamatokat a tanári kar 600 leire egészítette ki.

A beérkezett dolgozatokról a szaktanár bírálata a következő:

Beérkezett két pályamunka; az 1. számú (766/933. ig. sz. a. igtatva) „Jézus a mi vezérünk“; a 2. számú pedig (812/933 ig. sz. a. iktatva) „Jézus pedig monda nekik, Vigyázzatok és őrizkedjétek a farizeusok és sadduceusok kovászatól“ (Máté 16,6) jelige alatt. Az 1. sz. 31 lapra terjed sűrű gépirással, csinosan kiállítva; a 2. sz. 149 kézírásos lap, megjegyzés nélkül nem hagyható rossz írással: mind a kettő kiváló dicséretet érdemlő dolgozat.

Az 1. számúnak első tekintetre feltűnik eleven vallástörténeti

érzéke, mely nagy átfogásokra képesítő szintézisében és anyag-elrendezésében, valamint átlátszó, egyenes vonal-vezetésében nyilvánul. Erről tanuskodik mindjárt a munkája bevezetéséhez fűzött kis grafikai táblázat, melyben a zsidó vallási pártoknak igazán kezdettől fogva Jézus koráig megtett fejlődési útját nagyon szemléltetőleg és valódi történeti érzékre valólag vázolja fel. Különös dicséretére válik, hogy az esetet az általában elfogadott felfogással szemben a makkabaeusi harcokon, vagy Ezra-Nehemia reformján túl felviszi az igazi kezdetig, t. i. addig a belső feszültségig, mely Izrael vallásának eredetében van adva és melyet ő, igen helyesen, a nacionalizmus és prófétizmus meghasonlásának nevez, (t. i. a minden vallás eredeti hajtó erejét képező ősellentét, a mágia és transzendencia ellenére Izrael vallásában történetileg tényleg így nyilvánult meg.) Ebből vezeti le aztán szerves történeti beállításban a zsidó vallási pártok kifejlődését. Maguknak e pártoknak különben szintén helyes ismertetésében azonban abba a hibába esik, hogy itt-ott igazi távirati stílusba csap át. Ezt azonban menti az a dicséretes törekvése, amit el is ér, hogy rövid, tömör és velős legyen.

A 2. sz. munkának épen ellenkezőleg, a pártok részletes és beható ismertetése az erős oldala. Ő a pártok eredetét csak az Ezra-Nehemia reformjáig viszi vissza; és mivel az e reformot ellenző arisztokrata pártban, nagyon helyesen, a sadduceus párt elődjét látja: a tárgyalást a sadduceus párttal kezdi. Ez kényszeríti aztán arra, hogy a Makkabeusok harcaira kétszer is kitérjen (másodszor t. i. a farizeus párt keletkezésének ismertetésénél). Amit azonban magukról a pártokról mond, az elismerésre méltó tanulmányozásra, terjedelmes olvasottságra és nem csekély irodalmi készségre vall. A Heródiánusokat ő is, mint az 1. sz. mű írója, megvetéssel mellőzi; ezzel szemben azonban ő kiterjeszkedik azoknak a theologiai, filozófiai és egyéb irodalmi irányoknak az ismertetésére is, amelyek a keresztyén egyház theológiájának és erkölcsstanának kialakulására oly nagy hatással voltak. A filonizmust nagy filozófiai alapvetéssel és áttekinthető módon tárgyalja, a nélkül, hogy annak a János logoszára tett hatását mesterkéltén erőltetné. Amit a samaritánusokról, mint szektáról mond, abban ugyan Josephus kedvéért némileg eltér a kolozsvári bibl. theol. tanítástól; de amit Josephus egyéb tanításairól, az ó-szövetségi apokrifusokról, Salamon zoltárairól és általában a kései farizeizmus theológiájáról mond, az nem hiábavaló. Ez ugyan már túlesik feladatának szorosabb értelemben vett körén; de munkájának javára, neki pedig dicséretére válik.

E szerint mind a két munka megüti a mértéket és érdemes a jutalomra; de mivel csak egy jutalom van kitűzve, indítványozom, hogy az adassék ki a 2. számú, „Jézus pedig monda nekik, Vigyázzatok és őrizkedjétek a farizeusok és sadduceusok kovászától“ jellegű műnek; az 1. számú, „Jézus a mi vezérünk“ jellegűnek pedig valahonnét szintén adassék ki a teljes pályadíj.

A bíráló alapján a kitűzött díjat nyerte *Gyárfás Lajos* III. é. Ugyancsak 600 leit nyert *Kosztla István* II. é. hallgató.

3. Az újtestamentomi theológiából kitűzött pályátételre: *Pál apostol Görögországban*, munka nem érkezett.

4. Gyakorlati theológiából: a) *A legjobb homiletikai szemindriumi dolgozat* írójának és előadójának a Nagy Péter és gr. Teleky-alapból 70 lei, amit a tanári kar 500 leire egészít ki. A szaktanár véleményezése alapján nyerte: *Szigethy Béla* IV. éves hallgató.

b) *Egyházi beszéd*, II. Péter 3. 10—12. v. alapján a Molnár Albert-alapból 40 lei, kiegészítve 300 leire. Beérkezett két pályamunka, melyekről szaktanár a következő bírálatot terjesztette a tanári kar elé:

Mind a két predikációnak alaphibája az, hogy a szerzők nem tisztázták a textus értelmét homiletikailag. Ezért nem látták meg speciális üzenetét. Nem látták meg, hogy olyanokhoz szól az ige, akik várják és sóvárogják az Úr napjának eljövételét és arra emlékezteti őket, hogy milyen módon kell e nap fogadására felkészülniök. Tehát az ige csak azért írja le, hogy miként jön el és milyen lesz ez a nap, hogy ennek a figyelmeztetésének nyomatékot adjon. A textus értelmének tisztázatlanságából *tartalmilag* az a hiba következett, hogy a textusnak minden részét egyformán — sőt szinte a lényegtelenebbet túltengően — fejtik ki, *módszerűleg* pedig az, hogy a gyülekezetet hitetlennek, az Úr napjára nem várónak tüntetve fel hosszas és reménytelen küzdelmet kénytelenek folytatni arról, hogy valahogy mégis a gyülekezethez szólóvá tegyék az igét. És mivel ez nem sikerült, a levegőbe beszélnek. Hibájuk az is — különösen a második prédikációé — hogy minden érintett kérdést ki akarnak fejteni és ezért egyet sem tudnak megfogni.

1. „Az Úr napja jö“ című első számú pályamunka, melynek jellegje „Jövel Uram, Jézus“, tartalmilag jobb, gondolatfűzésében logikusabb. De szerencsétlen a feldolgozási módszere. Miután a bevezetésben megállapítja, hogy a mai ember nem gondol az Úr napjára, nem hisz benne, ezért nem is érti ezt az igét, a predikáció nagy részében önmagát mutatja be, mint a hívő ember mintaképét, mint aki egészen az Úr visszajövetelében való hitből él, mint akihez az Úr elküldötte Szentlelkét és megjelentette neki, hogy az Úr napja úgy jön el, mint az éjjeli tolvaj, stb. Kétségtelen, hogy a predikátor személyes hite a legerősebb bizonyíték, de ennyire önmagát predikálni, a maga hitét magasztalni, izléstelen, unalmas és semmitőző. A predikáció nagy része ilyen lírai ömledés és csak egy kis rész jut a 11—12. versnek: „Milyennek kell lennetek szent életben és kegyességben“, — holott ez a textusnak a magja. Ezt is a maga kegyességének előtérbe állításával úgy mutatja be, mintha csak a többi szerencsétlen bűnösre vonatkozó követelmény lenne, míg a predikátor életében már megvalósult volna. Jó lenne Pál apostoltól szemérmetességet és alázatosságot tanulni.

Külsőalakja nem elég gondos, írás-, sőt fogalmazási hibák is vannak benne. Nyelvezetében nincs kifejező erő.

Jutalmazásra nem érdemes.

2. „Mi várjuk az Urat“ című második pályamunka, melynek jeligéje „Alpha és Omega“, semmivel sem jobb az előbbinél. Formailag ugyanazon hibában szenved. Az elmondottakon kívül tartalmilag legfeltűnőbb hibája: a kapkodás és esetlegesség, amely gondolatmenetét jellemzi. Gondolatai ide-oda csaponganak, nem a logika, hanem az asszociáció tartja őket össze. Igyekszik mindent elmondani, amit az Úr napjáról tud és az ezzel érintkező kérdéseket is. De mindegyre elvesz a gondolatok zsákutcájába, mindegyre útvesztőbe jut, mert összegubancolódik a gondolatfonal. A predikációnak nem lehet a célja, hogy minden felvetődő gondolatot megoldjon. Nem jó az a predikáció, amely után a hallgató véglegesen leteheti a felvetődött kérdések gondját. De ez nem azt jelenti, hogy a kérdések egész légióját szedjük elő és azután ott hagyjuk az útfélen, mint a példázatbeli pap a jerikói út megsebzett vándorát. Legyen a predikációnak határozott útiránya és tartsa magát ahhoz a predikátor. Ne sok, ne több kérdést, hanem csak egyet. Akarjon következetesen és élesen a hallgatók elé állítani. Az a 20–30 perc, ami rendelkezésére áll, így is kevés arra, hogy mindent elmondjon, ami szorosan odatartozik. Jutalmazásra nem ajánlom.

c) *Predikáció műfordítás* németből (az eredeti benyújtásával) a Nagy Péter-alapból 88 lei, kiegészítve 300 leire. Beérkezett négy pályamunka. Szaktanár a következő bírálatot terjesztette elő:

1. „Aki hiszen Öbenne, el nem kárhozik“ jeligéjű Karl Fezer: „Der Herr und seine Gemeinde“ című predikációs kötetéből „Das Drama der Welgeschichte“ című, János ev. 3. 16–21. versein alapuló pünkösdi beszédének fordítása. Sok helyen nehézkes, néhol a szöveget is félreértő szolgai fordítás. Nyelvtudását és fordítási készségét tulbecsülte a fordító, amikor ezt a néha nagyon komplikált szövegű beszédet választotta.

2. „Mert szívvel hiszünk az igazságra, szájjal teszünk pedig vallást az idvességre“ (Róm. 10.10) jeligéjű második pályamunka Barth—Thurneyesen: „Komm Schöpfer Geist“ c. predikációs kötetéből „Das ewige Licht“ című Ésaías 60. 19–20. versein alapuló predikációt fordította. Ez a beszéd még nehezebben ültethető át más nyelvre, mint az előbbi: tökéletes nyelvtudást és pompás nyelvérzékelt kíván. Nem meglepő tehát, ha ez a pályamunka sem üti meg a mértéket, mert — ha kisebb mértékben is — ebben is megtalálhatók az előbbinél felemlített hibák.

3. „A keresztyénség megújulása“ a jeligéje a harmadik számú pályamunkának, amely Leonhard Ragaz-nak „Dein Reich komme“ című predikációs könyve első kötetének „Der Pfingsgeis und unsere Christenheit“ című Ap. csel. 2. 1–13. alapuló beszédét adja pompás fordításban. Egészen jelentéktelen, néhol inkább sajtóhibaként tekinthető és kevés fogyatékoságától eltekintve igazi műfordítás, amely nemcsak a szó szerinti értelmet, hanem Ragaz hatal-

mas nyelvének sajátos szépségeit is igyekszik visszadni. *Élvezet* olvasni e szép fordítást.

4. „Világ világossága“ jelisével a negyedik pályázó Gusztav Benz „Ich bin der Herr, dein Gott“ című kötetéből „Wir, das Licht der Welt?“ című, Máthé 5. 14—16. alapuló predikációját fordítja. Nem közelíti meg ez sem az előbbi pályamunkát sem megbízhatóságban, sem szépségben, mert sok helyen nemcsak apró hibák, de a szöveg félreértése arról tanuskodnak, hogy nyelvtudása és érzéke nem elegendő, de sokkal jobb, mint a két első munka.

A pályázat eredményével — tekintettel arra, hogy a középiskolai oktatás a német nyelvet elhanyagolja — meg vagyok elégedve. A zárt pályázatoknál köteles díszkréción miatt névtelenül dicsérem meg első sorban a negyedik, azután az első és második pályamunka szerzőinek fáradozását.

A harmadik „A keresztyénség megújulása“ jeliségű pályamunkát pedig dicsérettel jutalmazásra ajánlom.

A jeligés levél felbontatván, a jutalom 300 lei a szerzőnek: Szász Vilmos IV. éves hallgatónak dicsérettel kiadatni határoztatik.

d) *Ezváró ima*, jutalma a Hory-alapból 45 lei, 300 leire kiegészítve. Beérkezett egy pályamunka, amelyről a szaktanár a következő bírálatot terjesztette elő:

Szerző nincs tisztában elméletileg azzal, hogy mit kell tartalmaznia egy évszáró imádságnak és a szíve sem sugja meg. Sehol nem érzik a pályamunkán az imádság igazi lelkének melege és ereje. Mondanivalóit — különösen imádsága első felében — minden logika nélkül halmozza egymásra. Kifejezései néhol nehezen érthetők, máshol félreérthetők. Ez az imádság is igazolja, hogy nem lehet, legalább is nem tanácsos pályázatként imádságot fabrikálni. Elmondásra nem alkalmas. Jutalmazásra nem ajánlom.

5. **Egyházjogból** kítüzött pályatételre: *A hitvallási alap érvényesítése az egyházi törvényben*, pályamunka nem érkezett.

6. **A legjobb harmoniumjátészónak**, nyílt versenyen, a Szász Domokos-alapból 160 lei, melyet a tanári Kar 300 leire egészít ki. A kítüzött díjat nyerte: *Kolumbán Ellák* IV. éves hallgató.

7. **Kerekes András zilahi vallástanár** adománya 200 lei időközi kamataival az általa kítüzött tételre: *Az erdélyi református egyház főleg iskolai összeköttetései a svájci református egyházzal kezdettől napjainkig*, pályamunka nem érkezett.

8. **Máthé Elek sóváradai lelkész** által kítüzött pályatételre, melynek díja 1000 lei, címe: *Mott János méltatása az evangéliumi világmérszítő szempontjából*, pályamunka nem érkezett.

9. **Dr. Müllerné, Dósa Lily úrnő** által kítüzött s általa 500 leivel jutalmazandó pályatételre: *Hogyan viselkedjék a theológus a társaséletben*, pályamű nem érkezett.

10. **Dr. Tavaszy Sándor** theol. professzor által 500 leivel jutalmazandó pályatételre: *Geleji Katona István theológiája a Titkok titka című műve alapján*, pályamű nem érkezett.

11. **Jutalmak.** A *Zwingli-alapból jeles tanulónak* 50 le, melyet a tanári kar 500 leire egészít ki, nyerte: *Geréb Pál* III. éves hallgató. A *gr. Teleki-alapból* 24—24 le a két legszorgalmasabb diáknak, a tanári kar által 500—500 leire kiegészítve nyerték: *Lőrincz Mária* IV. éves és *Horváth István* II. éves hallgatók.

12. Az **Ugron István-alap** kamatai az idegen modern nyelvekben legjobb előhaladást tanúsító hallgatóknak, ez összegből 450—450 leit nyertek: *Juhász István* I. éves, *Hegyi Mózes* és *Kovács Kálmán* IV. éves hallgatók.

13. A **dávidházi Bekess Károly-alapból**, az iratterjesztésben eredményes munkásságot kifejtő hallgatók részére kitűzött jutalmat nyerték: *Kilin György* IV. éves hallgató 600 leit, *Nagy Gyula* IV. éves hallgató 400 leit.

14. A **nyári munkaprogram elvégzéséért** a tanári kar a szénior javaslata alapján a következő hallgatókat jutalmazta:

Pénzjutalomban részesültek: *Gyulai Lajos* IV. éves (300 le), *Jakab Gyula* IV. éves (100 le), *Szekeres László* IV. éves (100 le), *Gyárfás Lajos* III. éves (500 le), *Dávid György* II. éves (200 le), *Gagy Dénes* II. éves (100 le.)

Könyvjutalomban részesültek: *Mihályi Zoltán*, *Szigethy Béla*, *Orth Győző*, *Balázs József*, *Kilin György*, *Lőrincz Mária*, *Kovács Kálmán*, *Farkas Jenő* IV. éves, *Lengyel László*, *Hamar Béla*, *Bőjthe Kálmán*, *Buthy Sándor*, *Kocsis Samu* III. éves, *Röhrig Gottfried*, *Gudor Lajos*, *Farkas György*, *B. Bányai Ferenc* II. évesek, *Horváth István* II. éves kitűnő munkájáért külön is jutalmat kap.

Dicséretet kaptak: *Albert Sándor*, *Bede László*, *Csatlós János*, *Hegyi Mózes*, *Magyary Zoltán*, *Kun László*, *Makay György*, *Márton Ferenc*, *Máthé Lajos*, *Molnár Zoltán*, *Nagy János*, *Péterfy Kálmán*, *Szász Imre*, *Szász Vilmos*, *Szigyártó Albert*, *Veress László*, *Vincze György* IV. éves, *Barabás Benedek*, *Berekméry József*, *Doboly István*, *Geréb Pál*, *Hegyi János*, *Kerekes János*, *Kovács Gyula*, *Nagy Endre*, *Pataky Pál*, *Török Lajos*, *Fekete Rezső* III. éves és *K. Bányai Ferenc*, *Kese Jenő*, *Sillay István*, *Lippai György*, *Morvay Pál*, *Nagy Miklós*, *Eszenyei Béla*, *Tóth Imre*, *Szilágyi Ilona*, *Müller Béla* és *Kosztai István* II. éves hallgatók.

III.

Függelék

A hallgatók névsora az 1932—33. iskolai évben

I. év

Bak Sándor	Krizbai Miklós
Bibó Lajos	20. László Margit khm.
Czirják József khm.	Nagy József
Dávid Endre	Nagy Margit khm.
5. Deák Lajos	Papp László khm.
Demeter Éva	Récsey Ádám khm.
Dónáth László	25. Simonyi Béla
Farkas Sándor	Szilágyi János
Fülöp Lajos	Virágh Lajos khm.
10. Hegyi István	28. Fábíán György khm.
Jakab Zsigmond	<i>Ág. ev. hitv. német rendkv. hallg.:</i>
Jári Árpád	1. Aichelberg Wolf
Jenei Sándor	2. Kenzel Richard
Juhos László khm.	3. Klemm Werner
15. Juhász István	4. Klima Hellmut
Kárász József II. f. évben jött magyarországi	5. Melzer Viktor
Kárpáthy Emil ág. hitv. ev.	6. Michaelis Franz
Kincses Zoltán jug.	7. Rehner Hellmuth

II. év

B. Bányai Ferenc	10. Horváth István khm.
K. Bányai Ferenc	Jakab Ödön megh.
Csekme István	Kese Jenő
Dávid György	Kozta István
5. Eszenyei Béla khm.	Lippai József khm.
Farkas György	15. Morvay Pál külföldön
Ferenc Árpád	Musnay László
Gagy Dénes	Müller Béla
Gudor Lajos	Nagy Miklós

20. Nóbik József khm.
Papp Imre khm.
Röhrig Gottfried jug.
Silay István
Szász Tibor
Szilágyi Iлона

25. Tóth Bálint
Tóth Imre
Weitmann Heinrich jug.
Ág. ev. hitv. német rendkv. hallgató:
Löffler Oszkár

III. év

- Ady József kilépett
Antal Ferenc
Balla Zoltán
Barabás Benedek
5. Berekméry József
Bodroghy János tj. szab.
Böjthe Kálmán
Buthy Sándor khm.
Czira László
10. Doboly István
Dósa Albert
Farkas Károly
Fekete Rezső khm.
Geréb Pál
15. Gyárfás Lajos
Gyenge Áron
Hamar Béla
Hegyi János
Kerekes János ág. hitv. ev.
20. Kern Dániel jug. külf.
Kocsis Sámuel
Kovács Gyula

- Lengyel László khm.
(II. f. évben IV. éves)
Magyari Miklós
25. Mester István
Nagy Endre
Nagy János
Orbán Magda
Pataki Pál
30. Röhrig János jug. külf. megh.
Sinka József
Siposs Kálmán
Szabó Sándor külf.
D. Szabó Géza ág. hitv. ev.
35. M. Szabó Géza szab.-on
Szalay Kálmán ág. hitv. ev.
magyarországi
Szűcs János khm.
Teleky Ádám gróf
Tökés Béla
40. Török Lajos
Vajdá Domokos

IV. év

- Albert Sándor
Antal Márton ág. hitv. ev.
Balázs József
Barthalis József tj.
5. Bálint Ferenc
Becsey Pál tj. szab.-on
Bede László
Benedek Géza tj. szab.-on
Benedek Vilmos
10. Csatlós János
Dánér Lajos
Diénes Balázs
Erdélyi Gyula tj. szab.-on
Farkas Jenő
15. Fekete Aladár

- Füzessy Irén
Gáll Sándor II. f. évben exm.
Gödry Endre külf.
Gönczy László
20. Gruja Farkas
Gyenge Sámuel
Gyulay Lajos
Hegyi Mózes
Horváth Viktor
25. Imreh Barna külf.
Jakab Gyula
Jánossy Zoltán tj. szab.-on
Kali Zoltán
Kendefy László
30. Kilin György

- Kiss Sándor
Kolumbán Ellák
Kósa Rezső khm.
Kovács Kálmán
35. Kovács László
Kovács Zoltán tj.
Kun László khm.
Lőrincz Mária
Lőrincz Sándor
40. Magyar Zoltán
Makay György khm.
Matos Pál ág. hitv. ev.
Márton Ferenc khm.
Máthé Lajos
45. Medgyesi Lajos khm.
Mihályi Zoltán
Molnár Zoltán khm.
Nagy Gyula
Nagy István khm.
50. Nagy Ferenc tj. szab.-on
Nagy János
Nagy Márton
- Orth Győző khm.
Osváth Ernő
55. Pajzos Bálint tj. szab. khm.
Pethő Mihály
Péterffy Kálmán II. f. é. exm.
Péterffy László tj. szab.-on
Szász Imre
60. Szász Vilmos ág. hitv. ev.
Szekeres László
Szennyessy József khm.
Szigethy Béla
Szigyártó Albert
65. Szilágyi Sándor khm.
Tóbiás Jenő
Varga Béla tj. khm.
Veress László
Vincze György
70. Weghofer Sándor khm. külf.
Zoltán Balázs exm.
Lengyel László khm. (I. fél-
évben III. éves.)

Az Ifjusági Egyesület évrő jelentése az 1932—33. évről.

Méltóságos Előjáróság! Nagytiszteletű Tandri Kar! Tiszteletes Ifjuság! Mélyen Tisztelt Közönség!

Isten előtti alázatos meghajlással állunk meg egy tovattint iskolai év utolsó napján. Isten kegyelme segített nehézségeink és tanácsstalanságaink között, Ő mutatott utat Szent Lelkével és vezetett. Az elért eredmények az Ő nevére árasztanak fényt, a hibák és hiányok a mi erőtlenségeinkre és gyarlóságainkra derítenek világosságot.

Ifjusági Egyesületünknek sok nehézséggel kellett ebben az évben is megküzdenie, hogy a célt, melyet alapítói kintűztek eléje, megvalósíthassa. Egyesületünk célja: az ifjuságnak testvéri közönséggé egyesítése avégre, hogy az Intézet hallgatóinak keresztyén életét és lelki fejlődését előmozdítsa, általános érdekű ügyeit önállóan intézze, az intézeti rendet és fegyelmet fenntartsa, a tanulmányi haladást elősegítse és az arra rászorultakat anyagilag támogassa. Olvasóterem és Könyvtár fenntartása által az Ifjuságnak keresztyén időtöltése biztosítva, végül hogy a tudományok és művészetek által a tagok szellemi életét ez irányban is fejlessze.

Ebből a sokféle elágazó célkitűzésből vajjon mit tudott az Egyesületünk megvalósítani? Egyáltalán képes volt e gazdag prog-

ramm csak részleges megvalósítására is? Ha csak ebben az évben alakult volna meg Egyesületünk, bizonyára szégyenkezve kellene bevallanunk, hogy a célkitűzések csak célkitűzések maradtak. De az Ifjusági Egyesület háta mögött többéves tapasztalat és már kipróbált munka-módszerek és jól kiépített keretek állanak. Nekünk ebben az évben a meglevő alapokra kellett az új anyagot ráhordani és a meglevőt tovább építeni. Ha minden év munkája egy-egy téglája Egyesületünk egyre jobban emelkedő épületének, úgy ennek az évnek a munkája szabályos rendben sorakozik a többiek mellé. Az elvégzett munkáról nagy vonásokban a következőkben számolhatnak be Egyesületünk különböző munkaszervei:

Önsegélyző Pénztárunknak súlyos nehézségekkel kellett megküzdenie, hogy künnlevőségeit megkaphassa. Ezért a Presbiterium 40, illetve 50 százalékos konverziót szavazott meg azoknak, akik a megállapított határideig adósságaikat rendezik. Így segítséget nyújtottunk az Intézetünk kötelékei közül kikerült testvéreink számára, másfelől rendeződtek a pénztárunk ügyei. Az Önsegélyző Pénztár szervezetében még egy lényeges változás történt. A Pénztár eredeti célkitűzés szerint csupán kölcsönöket nyújthatott, szükségessé vált alapszabályainak módosítása, mely szerint az arra ráutaltaknak nemcsak kölcsönt, hanem végleges segílyt is adhasson. Az új Alapszabály elkészült, a nagytilszteletű Tanári Kar jóvá is hagyta s az új alapon szép missziót töltött be az Egyesület, mintegy 8,000 leinyi összeget adott az arra ráutaltaknak. A Pénztár állapota a következő: Bevétel: 62,551 Lei, Kiadás 56,292 Lei, Egyenleg: 6,259 L. Másik pénztárunk, az Ifj. Egyesület pénztárának vagyoni állapota a következő:

Bevétel	62,798 Lei
Kiadás	56,384 „
Egyenleg 6,414 Lei	

Az Ifj. Egyesület finanszírozta a kurzusok előállítását és ezen a réven 22,257 Leit fizetett ki segíly és munkadíj címen azoknak, akik az Ifjusági Nyomdában munkát végeztek.

Az Ének- és Zene-Egyesület, bár működése elé sok akadálygördült, szép és értékes munkát fejtett ki a dalkultura fejlesztése érdekében. Az Énekkar vezetését ebben az évben is Tárca Bertalan tanár úr vállalta magára Magyar Zoltán elnök segítségével. Az Énekkar az év folyamán 10 alkalommal szerepelt. Rendezett 1 önálló estélyt is szép erkölcsi sikerrel. Az Egyesület vagyona 5022 Lei.

Hasonlóképen értékes munkát végzett az Önképzőkör Nagy János IV. é. elnöklete alatt. Az év folyamán 10 önképzőköri gyűlést tartott. Ezek közül egy nyilvános díszgyűlés volt gazdag műsorral. Az önképzőköri megbeszélések főtárgyát az ökomenikus mozgalom és más irodalmi témák feldolgozása képezte.

Meg kell emlékeznem még az Olvasókör és az Ifjusági Könyvtár munkájáról. Olvasókörünkbe 20 napilap, 14 egyházi

folyóirat, 14 más folyóirat állott az Ifjúság rendelkezésére. Könyvtárunk 12 darabbal gyarapodott.

Az ifjúság életének belső rendjét nem zavarta semmiféle súlyosabb természetű kilengés, nem fordult elő komolyabb természetű fegyvelemsértés. Az ifjúság érezve a megnehezült idők itélletes nyomását, testvéries szolidaritásban élt az Intézetnek békés falai között.

Ifjúságunkat súlyos csapások érték Röhig János és Jakab Ödön testvérünknek halálával. Utóbbi koporsója mellett ott állott az egész ifjúság s megrendült szívvel vette tudomásul Isten titkos akaratát, mely kiszóllította Őt körünkből.

Ezekben számolhattam be egy munkában eltöltött év eredményeiről. A munka nem sok, de Istené legyen a dicsőség, ki megengedte azt, hogy ezt is elvégezhessek és eszközeitül választott ki bennünket. Tovább munkálkodni és tovább építeni, — ezzel a javendőhöz intézett felhívással befejezem évi jelentésemet.

Kovács Kálmán
ifj. elnök.

A Kolozsvári Főiskolai Ifjúsági Keresztyén Egyesület évvégi jelentése az 1932—33. évről.

Főtiszteletű és Méltóságos Püspök Úr, Méltóságos Elöljáróság, Nagytiszteletű Tanári Kar, Tiszteletes Ifjúság, Mélyen Tisztelt Közönség!

Az Ifjúsági Keresztyén Egyesület az 1932—33. iskolai év elején nemcsak lendületében, hanem szervezeti formájában is átalakulásokkal állott az Evangélium szolgálatában. Az 1931. évben alakult meg az IKE és azóta 1932-ig, tizenegy esztendő leforgása alatt olyan eredményesen munkálkodott, hogy egész egyházkerületünket behálózta. Azok a csoportok, melyek egész Erdélyben létrejöttek, új szervezkedést kívántak. Így történt az, hogy egyházkerületünk az általános IKE-munkát a miniszterium jóváhagyásával az IKE Szövetségben fogta össze. Az IKE Szövetség az Erdélyi Református Egyházkerület Férfiszövetségének tagozata és így mindkét szövetség a 27.966/2—933. sz. közoktatástügyi és kultuszminiszteri rendelet alapján működik. A mi Főiskolás Ifjúsági Keresztyén Egyesületünk pedig az IKE Szövetség tagozata épúgy, mint bármely más ifjúsági Keresztyén Egyesület az Erdélyi Református Egyházkerület kebelében.

Ilyen átszervezés után a mi egyesületünk jellege is bizonyos átalakuláson ment át. Ez az átalakulás főképp a főiskolás karakter kihangsúlyozásával történik, míg eddig egyesületünk inkább általános, minden réteget befogadható közösség volt.

A tanév megkezdése után, október hó 22-én tartott köz-

gyűlésen történt a tisztikar újjászervezése, mely a megváltozott ügyrend szerint bizonyos változást jelentett a régi tisztségekben is. A tisztikar megválasztása a következő sorrendben történt: elnök: László Dezső, főtitkár: Szigethy Béla, jegyző: Sztics János, pénztáros: B. Bányai Ferenc. E tisztségek mellett az egyesület legfőbb szerve a választmány, melyben a következő tagok munkálkodtak: mint bibliaköri titkár: Gudor Lajos, missziói titkár: Nagy Gyula, szociális titkár: Geréb Pál, egyetemi hallg. titkár: Tonk Emil, egyetemi hallgatónő titkár: Antal Margit, könyvtáros: Juhász István, játékszertáros: Simonyi Béla, kirándulási titkár: Sinka József, „Ifjú Erdély“ szerkesztő: Nagy József, „Ifjú Erdély“ kiadóhivatali igazgató: Bekess Károly, ellenőr: Kolumbán Ellák és propaganda-titkár: Silay István. A többi választmányi tagok: Farkas György, Gyenge Sámuel, Kovács Kálmán, Lőrincz Mária, Mester István, Sipos Kálmán, Virág Lajos theol. hallgatók, Baczó Géza, Nagy Barabás, Nagy Géza, Szabó Kató, Szabó József, Tóth Zoltán egyetemi hallgatók. — Az elnök, „Ifjú Erdély“ szerkesztő és egy választott tag útján képviseljük magunkat az IKE Szövetség választmányában. — A tanári kar által felkért vezető-professzor, Maksay Albert theol. professzor volt.

A második félév megkezdésével a tisztikarban személyváltások történtek, amennyiben Szigethy Béla főtitkár lemondásával Silay István theol. hallgató, Nagy József „Ifjú Erdély“ szerkesztő eltávozásával Farkas Jenő theol. szénior, Silay István propaganda titkár helyett Farkas György theol. hallg. kaptak megbízást. Ezenkívül a munkakör kiszélesedésével az elnökség a propagandatitkár és a kirándulási titkár mellé Nagy Ödön egyetemi hallgatót, az egyetemi hallgatónő titkár mellé Orbán Magda theol. hallgatónőt nevezte ki.

Egyesületünk tagjainak száma 115. Ebből 23 leánytag, 62 theol. hallgató és 30 egyetemi hallgató. A tagok tetszés szerint megajánlott összegekkel járultak hozzá az egyesület anyagi támogatásához.

A pénztár évvégi zárata a következő: Áthozat a múlt félévről: 3362 50 lei, összes bevétel: 12.705 lei, kiadás 9.698 lei, egyenleg: 3.007 lei.

Az év folyamán a következő tanulmányozásokat és munkákat végeztük:

I. *Bibliaköri tanulmányozást* végeztünk 8 főiskolás csoportban. Ebből 7 theologus csoport, 1 egyetemi hallgató csoport. A theologus bibliakörök vezetői a Nt. professzor urak, László Dezső elnök és Nagy József, majd Farkas Jenő theologiai szénior urak voltak. Az egyetemi hallgatók bibliaköri vezetője Borbáth Dániel és László Dezső elnök testvérünk volt. Külön bibliaköri csoportot képeztek a Leányszövetség vezetői és munkálkodó tagjai a theologus IKE választmányi tagokkal. Ez a csoport minden második hétfőn tartott bibliáórákat. A bibliáórákon az elmúlt évhez viszonyítva fellendülést tapasztalhattunk. Lelki problémák, szociális és

világnézeti kérdéseink egész serege keresett megoldást ezeken az órákon, meglátszott rajtunk, hogy mi egész lelkünkben világosság után vágyunk. És amikor az Evangélium fénye fel-fellobbant bennünk, megnyugodva váltunk el egymástól. Azt is megvallhatjuk, hogy mi sokszor elkeseredett kapkodással, vagy éppen fölényes kritikával állottunk Krisztus elé, máskor meg közömbösen, megszokásból jöttünk el ezekre az órákra. De így is az egyetemi hallgatók sokkal nagyobb számban jártak bibliaórákra, mint az elmúlt években. Az átlagos létszám 50 volt.

A bibliaköri munkánk másik része a bibliaköri szolgálat volt. Végeztük a Ref. Kollégiumban 4 csoportban a III., IV. és V-ik osztályok között, akiknek egy középiskolás konferenciát is rendeztünk. Bibliaköri szolgálatot végeztünk az IKE inasotthonban, ahol minden este áhitatot, illetve bibliaórát tartottunk és 2 inas-konferenciát rendeztünk szeretetvendégséggel. A városban tartózkodó összes ref. tanoncokat felügyeletünk alatt tartottuk és őket erőink szerint vezettük. Különböző 5 inasiskolában tartottunk vallásórákat heti 2—2 óraszámmal. Ezt a munkát 8 IKE tag végezte heti egy előkészítő órával, melynek vezetője László Dezső volt. A főiskolás leányok részére külön konferenciát rendeztünk, melynek célja az volt, hogy a Kolozsváron élő ref. főiskolás leányok megismerjék egymást és szembenézzenek saját életcéljaikkal, problémáikkal. Nagy jelentősége volt a főiskolás IKE munkára nézve a két főiskolás konferenciának. Az április 2-án tartott főiskolás konferencián mintegy 200—250 egyetemi hallgató vett részt. Ez a konferencia megmutatta egész világosan annak a két irányzatnak csődjét, mely minden időben kísértette az IKE munkát. Egyik az elvonatkoztatott elvkeresztyénység, másik a csak eredményre és sikerekre vadászó egyesületesi szempont. Megláthattuk ezen a konferencián, hogy a mi munkánk csak úgy és csak annyiban hasznos keresztyén munka, amennyiben öntudatosan, szívvel-lélekkel élünk és táplálkozunk az emberi élet igazi táplálékával.

Az IKE munkák vezetőinek kiképzésére vezetőképző tanfolyamot tartottunk, mely alkalommal felkért előadónk az IKE történetéről és a négyes program minden pontjának, először az elméleti, majd pedig a gyakorlati részéről beszéltek.

A theologiai hallgatók csoportjainak csak egy bibliaórája maradt el. Helyette Biró Mózes lelkész úr tartott egy közös előadást „A sáfárság gondolata az egyén és az egyház életében” címmel.

II. A szociális tanulmányozást szolgálták elsősorban a különböző ismeretterjesztő előadások és a konferenciákon tárgyalt kérdések. A szociális szolgálat egyik legfőbb tevékenysége az agghemház gondozása volt, ahol minden héten istentiszteletet végeztünk bibliamagyarazattal. 15 szegénysorsú theologiai hallgatót és egy egyetemi hallgatót személyenként 10—15 ebédsegélyben részesítettünk, ezenkívül 350 lei segélyt és szükséges esetekben kisebb kölcsönöket folyósítottunk.

Be kell ismerjünk, hogy a szociális szolgálat ebben a tanévben sokkal gyengébb volt, mint az elmúlt esztendőben. Ennek oka talán az, hogy erőnket inkább más területen igyekeztünk érvényesíteni.

III. A missziói tanulmányozást legfőképp az „Ifjú Erdély” ilyen irányú közleményei szolgálták. Missziói szolgálatot végeztünk a Regátban, amennyiben Brezoiba legátust küldöttünk az Ige hirdetésére, aki az „Ifjú Erdély” által e célra gyűjtött könyvekből is osztott ki a hivek között. Az inasmisszió ebben az évben is munkálkodott több-kevesebb eredménnyel. Egyesületünk a Theologia szuterénjében lévő 3 szobás inasotthonban bibliakörket, megbeszéléseket, konferenciákat tartott az inasok számára és felügyeltünk az Inasotthonban és az idevonatkozó iparosifjak egyesületére. A külmissziót azáltal próbáltuk propagálni, hogy az egyesület tagjai között külmissziói perselyeket osztottunk ki. Ezenkívül a bibliakörök perselyes adományait is többnyire e célra fordítottuk, valamint bélyeggyűjtések útján is a külmisszió ügyét támogattuk.

A misszió célját szolgálta az „Ifjú Erdély” iratterjesztése is evangéliumi szellemű kiadványaival. Az „Ifjú Erdély” kiadóhivatalánál bizonyos lendület mutatkozik. De sokkal kedvezőbb is lehetne lapunk sorsa, ha mindenki, aki lapunkkal valami vonatkozásban van, sokkal odaadóbban foglalkozna a lap terjesztésével. Az iratterjesztésnél sokkal sötétebb a helyzet. Az elmúlt évekhez viszonyítva határozottan visszaeső tendencia mutatkozik.

Az IKE propagálását a konferenciákon kívül is többféle uton végeztük. Városnézéseinken, kirándulásainkon jó alkalom volt az IKE-n kívüli főiskolás hallgatóknak bepillantást szerezni a mi munkáinkba és életünkbe. Egészen új kezdeményezés volt ebben a tanévben az úgynevezett falusi IKE munka. Tavasz vasárnapokon, amikor az idő engedte, 6—8 tagból álló csoportok indultak el gyalogszerrel a közeli falvakba. 15—20 km.-nyi távolságra eső falukat látogattunk meg. Magyarlóna, Méra, Magyarvista, Györgyfalva, Magyarfenes és Tordaszentlászló református gyülekezeteit kerestük fel és mindenütt legfőbb célunk az Evangélium üzenetét elvinni a falusi lelkekhez. Istentiszteletet végeztünk, előadásokat tartottunk alkoholizmus, babonaság, szekták ellen, beszéltünk gyermeknevelésről, tisztaságról. Este tábortűzek világánál mindnyájan éreztük, hogy a lelkek összenőtt a falusiakkal, akiknek meleg szeretete bizonyította, hogy Isten megnyitotta a falú népe előtt az Ige és bizonyásgtevés útját. Bizonyos, hogy a kapcsolatot nemcsak mi akartuk megteremteni, hanem a faluk népe és ifjúsága is várja. Isten akarja és a falvak népe várja! Kár, hogy még mindig kevesen foglalkozunk a falusi nép és ifjúsággal való találkozással, a tanév folyamán mindössze 25 főiskolás jelentkezett erre a munkára. — A nyári vakációra 55 tag jelentkezett arra, hogy saját falújában és környékén IKE munkát végez.

Itt kell megemlítenünk azokat a kapcsolatokat, amelyeket

fenntartunk bel- és külföldi egyesületekkel. Kapcsolatunk van egyfelől az Y. M. C. A. (IKE), illetve ennek világszövetségével és másfelől a Keresztyén Világdiákszövetséggel, melynek a romániai szövetség levelező tagja a főiskolás IKE. A Keresztyén Világdiákszövetség imanapját az idén is megtartottuk és a kapcsolatot felújítottuk azáltal, hogy e szövetség angliai tagozata januárban megrendezte az edinburgi konferenciát, ahol a kolozsvári főiskolás IKE László Dezsővel képviseltette magát. 1933 szeptember havában a Világdiákszövetség európai konferenciáján Chatenaigre-ban (Svájc) Nagy Géza egyetemi hallgató fogja képviselni a kolozsvári főiskolás Ifjúsági Keresztyén Egyesületet. Megtartottuk az Ifj. Ker. Egyesületek Világszövetsége imahetét is.

Ezenkívül ápoljuk a kapcsolatot a magyarországi összes evangéliumi keresztyén egyesületekkel, valamint az összes romániai keresztyén diákszövetségekkel, a román Federációval és az Imkával.

Egyesületünk propagálását ebben az évben a plakátirozás útján is kiterjesztettük. Színes plakátokat helyeztünk el a Ref. Theológián, a Ref. Kollégiumban, hirdettünk az „Ellenzék“ diákmenzán, Lyceum-könyvtárban, Szt. József internátusban és a Szeretetházban. Hirdettünk a lapok útján is, de sajnos, a világi lapok hirdetéseinél közlését nem szívesen vállalják.

Komolyabb munkásságunkat nagy mértékben megakadályozza az a körülmény, hogy a főiskolás IKE-nek nincs egy olyan állandó helyisége, ahol tagjai rendszeres összejöveteleket, megbeszéléseket tarthatnának. Nagy hiányát érezzük egy olvasóteremnek, játékteremnek és ezekhez szükséges felszerelésünk sincs. A Ref. Theologia készségesen rendelkezésünkre bocsátja termeit, azonban az iskolapadokkal telt termek semmiképp sem alkalmasak barátságos összejövetelekre. Nagy szükségét érezzük egy fizetési munkásnak is, aki adminisztrációs ügyeinket, előadásainkat sokkal alaposabban rendezné. Mi, akik jelenleg végezzük ezt a munkát, tanulmányainkkal és egyéni küzdelmeinkkel küzdő diákok vagyunk, akik sokszor a legjobb akarattal sem tudunk eléggé megfelelni. A Kolozsvári Református Férfiszövetséggel együtt megoldhatónak hisszük ezt a kérdést és a kivitele folyamatban van.

Az egyesületben tartott előadásokról kell még megemlékeznünk, hogy a kép teljesebb legyen. Fontosabb előadások a következők voltak:

A tanárjelöltek részére pedagógiai szemináriumot tartottunk, melynek megindulása sok nehézségekbe ütközött, de így is szép és áldásos munkát végezhetünk. A második félév előadásait már 100—120 főiskolás hallgatta egyre fokozottabb érdeklődéssel. — Különböző alkalmakkor előadásokat tartottunk: Dr. Tavaszy Sándor theol. prof.: „Protestantizmus és világnézet“; Márton Áron: „Ifjú Katolicizmusról“; László Dezső: „Keresztyén ifjúság problémái“; Rohonyi Vilmos: „A magyar ifjúság és a nacionalizmus“; Maksay Albert theol. prof.: „Az amerikai ifjúságról“; Dr. Imre Lajos theol. prof.: „Világnézeti nevelésről“, „Szexuális nevelésről“; László

Dezső: „A megbomlott egyensúly“; Járossy Andor: „A kollektívizmus gondolata a német ifjúságnál“ és főtiszteletű Dr. Makkai Sándor: „Mit várunk az ifjúságtól.“

A szokásos IKE műsoros estélyt ebben az évben is megtartottuk.

Ezekben a tevékenységekben nézhetjük az Ifjúsági Keresztény Egyesület 1932—33. évi kibontakozását. Az eredmény, amit elértünk, nem a miénk, hanem egyedül a hatalmas Istené. Nem kérkedünk tehát és nem látjuk ebben a munkában a mi eredményeink nagyszerűségét, mert az, ami volt, nem a miénk. Reánk csak annyi tartozik, hogy minden erőink felhasználásával adjuk oda magunkat ezután még nagyobb búzgósággal a mi legfőbb Vezetőnk akaratának, hogy ő vezessen minket tévedéseink között is a biztos cél felé.

Ilyen elhatározással végezzük be az 1932—33. iskolai év munkáját és kérjük az Úr áldásait jövő munkásságunkra is.

Silay István

IKE főtítkár.

Pályatételek és jutalmak az 1933—34. tanévre:

1. A héber nyelvből az első éveseknek: szóbeli nyílt versenyen a legjobb haladást tanusítónak jutalma a gróf Teleky alapítványból 64 lei, amelyet a tanári kar 500 leire egészít ki. *A verseny anyaga az egész évi anyag és a 104. Zsoltár.*

2. Tudományos pályatétel a Szász Domokos és Teleky alapok összevont kamataiból, ezuttal a gyakorlati teológiából: *A román orthodox egyház mai igehirdetése.* (Kritikai ismertetés, az orth. egyh. tanítása és legalább három legújabb igehirdetője bemutatása alapján.) Az alapítványok kamatát a tanári kar 600 leire egészíti ki.

3. Az új testamentumi teológiából tudományos pályatétel: *Pál apostol Görögországban.* Jutalma a fennmaradt pályadíjak terhére 600 lei.

4. A gyakorlati teológiából: a) *A legjobb homiletikai szeminárium-i dolgozat írójának és előadójának* a Nagy Péter és gróf Teleky alapból 70 lei, amit a tanári kar 500 leire egészít ki; b) *Egyházi beszéd.* Péld. 30:5—6. alapján. A Molnár Albert alapból 40 lei, melyet a tanári kar 300 leire egészít ki; c) *Prédikáció műfordítás németből,* az eredeti benyújtásával, a Nagy Péter alapból 88 lei, melyet a tanári kar 300 leire egészít ki; d) *Évzáró ima,* a Hory alapból 300 leire kiegészítve.

5. Az egyházjogból: *A magyar ref. egyházak új törvényalkotása.* Bartók alapból 160 lei, kiegészítve 500 leire.

6. A legjobb harmónium játszóknak nyíltversenyen: a Szász Domokos-alapból 160 lei, kiegészítve 300 leire.

7. **Kerekes András zilahi vallásanár adománya 200 lei** (az időközi kamataival), az általa kitűzött következő tételre: *Az erdélyi református egyház főleg iskolai összeköttetései a svájci református egyházzal kezdettől napjainkig.*

8. **Máthé Elek sóváradl lelkész a következő pályatételt** tűzi ki a következő tanévre: *Mott János méltatása az evangéliumi világmiszió szempontjából.* A pályamunkát 1000 leivel jutalmazza.

9. **Dr. Müllerné, Dósa Lily úrnő 500 lei pályadíjat** tűz ki a következő pályatételre: *Hogyan viselkedjék a theológus a társas életben?*

10. **Dr. Tavaszy Sándor theol. professzor a következő pályatételt** tűzte ki: *Geleji Katona István theológiája Titkok-titka című műve alapján.* A pályamunkát 500 leivel jutalmazza.

11. **Egyháztörténetből: W. Perkins hatása a magyar ref. theológiára.** A dr. Mac Intosh skót moderátor által e célra adott összeg 2000 lei.

12. **Jutalmak.** Zwingli-alapból 50 lei jeles tanulónak. A gróf Teleki-alapból 24—24 lei a két legszorgalmasabb diáknak. A jutalmakat a tanári kar 500—500 leire egészíti ki.

A pályamunkák idegen kézzel, lehetőleg géppel írva, lap-számozva, bekötve, jeligés levéllel ellátva, 1933 május 15-ig az igazgatóhoz adandók be, ugyanott kell jelentkezniök a nyílt pályázaton résztvenni szándékozókknak is. Későbbi beadások és jelentkezések nem vétetnek figyelembe.

Megállapította a tanári kar 1933 június 14 én tartott ülésében.

Értesítés

az erdélyi református egyházkerület kolozsvári theologiai
Fakultásáról az 1933—1934-iki tanévre vonatkozólag.

1. *Felvétel.* Az erdélyi református egyházkerület kolozsvári theologiai Fakultására úgy a *tanintézetbe*, mint az *internátusba és a vele kapcsolatos konviktusba a felvételért való folyamodványok* az I. évre folyamodók részéről *a) keresztlevétell, b) érettségi (baccalaureatusi) bizonyítvánnyal vagy leckekönyvvel (Index) vagy ezek hitelesített másolatával és c) curriculum vitaevel (rövid életrajzzal)* felszerelten és a Fakultás igazgatóságához címzetten *f. évi augusztus hó 10-ig* küldendők be, *a folyamodványok felzetén pontosan megjelölve a folyamodó lakása: község (esetleg utca, házszám), utolsó posta és vármegye, román nyelven is.* A folyamodványhoz mellékelendő negyedív alakú pontosan megcímzett és ajánloitan felbélyegzett boríték. (Aki ennek nem tesz eleget, azt a felvételtől nem értesítjük.) Minden I. évre folyamodó ifjú köteles folyamodványához mellékelni továbbá zárt borítékban *d) gimn. vallástandrának, az igazgató által megerősített és e) lelkészének esperesileg megerősített ajánlólevelét*, melyben a lelkészi pályára való rátermettsége s eddigi előéletének megfelelő volta igazoltatik és *f) orvosi bizonyítványt* testi épségéről. (A beiratkozás előtt a testi épség, különös tekintettel a lelkészi pályára való alkalmatosságra (hang, hallás, beszéd, stb.) az intézeti orvos által felülvizsgáltatik.) *Az I. évfolyamra csak 15 erdélyi és 5 királyhágómelléki férfi hallgató vehető fel.*

Az előző évben is az intézet kötelékében volt hallgatóknak is, úgy az intézetbe, mint az internátus-konviktusba való felvételüket kériük kell, amiről a tanári kar dönt. **Az Előljárárság határozata értelmében minden férfi hallgató az internátusban lakni s a konviktusban étkezni köteles.**

2. *Díjak.* Minden felvett növendék a beiratkozás alkalmával 3000 lei leckepeznt tartozik fizetni, ezenkívül beiratkozási díj közös cím alatt — nyugdíjárulék (200 L.), könyvtárdíj (100 L.), énekenekari díj (20 L.), irodaköltség és nyomtatványdíj (60 L.), orvosi díj (60 L.), felszerelési díj (200 L.), — összesen egy évre 640 leit tartozik fizetni. Ezekon kívül letétbe helyezendő 150 lei, amely összeg, ha kártétel az illetőt nem terheli, évvégén visszafizettetik. Az ifjúsági egyesületi betegsegélyző és kurzusdíjak ezenfelül kb. 300 leit tesznek ki.

Internátusi díj egy évre 3200 (háromezerkettőszáz) lei és konviktusi díj 5000 (ötezer) lei, mely félévi előleges részletekben fizetendő szintén a beiratkozáskor és február 1-én. Kérhető a havi részletekben való fizetése is.

Az előjáróság a konviktusi és internátusi díjoknak a viszonyokhoz képest való felemelésének jogát fenntartja magának.

A konviktusi díjak egész évre kötelezők és a szülők (gyám) által megfelelő tanukkal (egyik lehet az illetékes lelkész) tanuzott és kezesekkel kezelt „Kötelezvény“-ben vállalandók el, melynek űrlapja a felvételi értesítéskor mindenkinek megküldetik s megfelelően kitöltve, aláírva a beiratkozáskor adandó be. *Aki a kötelezvényt a beiratkozás alkalmával be nem nyújtja, föl nem vétetik.*

3. *Kedvezmények és ösztöndíjak.* Az intézet beiratkozott növendékeinek a következő kedvezmények és ösztöndíjak állanak szolgálatára :

Minden ref. vallású theologus tandíjmentességet élvez.

Egyes hallgatók, indokolt kérésre, az egész globális lecke-pénz 25%-áig a lecke-pénz fizetése alól részben vagy egészben a tanári kar által felmenthetők.

16 drb. ösztöndíj a nagyenyedi Bethlen-kollégiumtól járó fejedelmi alapítványból. (A múlt évben fejenként 100 lei volt.)

4 drb. 300 leies (nagyenyedi, küküllői, széki 2 drb.) s 1 drb. 60 leies (orbai) egyházmegyei stipendium.

Ünnepi követség (legatio), melynek értéke a múlt évben fejenként átlag 4800 leit tett ki.

Pályadíjak.

Alkalmi segélyek, amelynek összege az idén cca. 50.000 lei volt.

A jelzett ösztöndíjakért a folyamodványok a Bethlen-kollégium méltóságos Előjáróságához, vagy az illető egyházmegye tanácsához címzendők, de mindenik a Fakultás igazgatóságához adandó be *folyó évi augusztus 10-ig.* A tanári kar ezenkívül alkalmi segélyeket is ad; ezekért az I. félévi kollokviumok letétele után kell folyamodni. Mindenki, aki bármily segélyért folyamodik, folyamodványában köteles kijelenteni, hogy a tanári kar által részére *kijelölendő intézeti vagy egyházi munkában készséggel részt vesz és enemű megbízatásait pontosan teljesíti.* E külön munkák nem fognak ellentétben állani pályájára való készülésével, sőt azt fogják kiegészíteni és alaposabbá tenni. *Aki a jelzett időig nem folyamodik vagy nem jelentkezik — még ha a stipendiumot élvezte is — eltávozottnak tekintetik s helye mással töltenek be.* Akinek folyamodásához a megkívánt okmányok nem csatoltatnak, annak kérése *nem vétetik figyelembe.*

4. *Beiratkozás.* A jövő tanévre való beiratkozások szeptember hó 29—30. napján lesznek. A tanári kar hathatósan figyelmezteti a hallgatókat, hogy ha a múlt évi tartozásaikat be nem fizetik, be nem írhatók.

5. *Internátus.* A bennlakásra felvett ifjak beiratkozás és díj-fizetés után költözhetnek be. *Az összes ágyneműt az ifjaknak kell*

magukkal hozniok, valamint a konviktusba legalább 2—2 darab asztalkendői megjelezve.

6. A konviktus. A konviktusban a főzés október 1-én reggel kezdődik.

7. Az 1933—34. tanév ünnepélyes megnyitása október 1-én délelőtt 11¹/₂ órakor lesz a Fakultás disztermében.

8. A javító és pótkollokviumok szeptember 21—23-án lesznek.

9. A theol. minősítő vizsga szeptember 27, a jav.- és pót-alapvizsgálat szeptember 28-án tartatik meg; az előadások kezdete október 2.

10. Minden tárgyú kérés külön íven, külön kérvényben adandó be.

Esetleges tudakozódások a theologiai Fakultás igazgatójához intézendők (Cluj-Kolozsvár, Ref. Theologia, Calea Victoriei 38.) Válaszbélyeg csatolandó.

Nyári munkaprogramm

a kolozsvári református theologiai Fakultás
hallgatói számára.

— 1933. év nyarára. —

A theologiai Szabályzat 244. §-a a következőket tartalmazza: „Minden theologus ifjú a nyári szünidők alatt abban az egyházközségben, amelyben a nyár folyamán tartózkodik, köteles valami munkát végezni a lelkész kivánságára és felügyelete alatt. Ilyen munka gyanánt számít: hétköznapi, vasárnapi istentiszteletek végzése, segédkezés a lelkészi irodában, vasárnapi iskola, bibliakör vezetése, vallásos estélyek rendezésében segédkezés, énektanítás stb., ami legalább heti 4 órai munkaidőt jelent. Az erről szóló bizonyítvány a beiratkozáskor bemutatandó.“

I. Ez alapon köteles minden theologus gyülekezeti munkát végezni a fent említett, vagy más, a lelkész által kijelölt munkakörökben. Ajánlatos, ahol nincsen, az iratterjesztés megindítása, vagy fellendítésében, hívek összeírásában, családkönyvek elkészítésében való segédkezés.

Az 1927—28. évi theologus konferencia kimondotta:

a) Mindenki köteles a nyár folyamán a szomszédságában levő szórványok gondozásában segédkezni. Nemcsak azok, akik erre a munkára külön is jelentkeztek.

b) Ajánlatos a szomszédos gyülekezetet is támogatni, ha ott nem lenne vakációzó theologus. Így különösen lehet ajánlkozni istentiszteletek tartására, ha valamelyik lelkészi állás nincs betöltve és beszorgálással nem lehet minden vasárnap istentiszteletet tartani.

c) Szükséges segédkezet nyújtani az iratterjesztés propagálásában és megindításában vidéken is.

d) Nagyobb gyülekezetek szélein alakult új települések hívei összeirandók és gondozandók. Különös gond és tanulmány fordítandó a munkástelepekre. Ezeknek az embereknek a lelkivilágát és egyházzal való felfogását érdemes külön tanulmány tárgyává tenni.

Természetesen mindezek a munkák az illetékes lelkészek beleegyezése alapján történnek.

Minden gyakorlati munkáról alapos munka-napló vezetendő. A lelkész által láttamozott munka-naplót tanév elején mindenki köteles bemutatni. Mindenki köteles a lelkészének írásban számolni be végzett munkájáról, tapasztalatairól és közben felmerült terveiről.

A munka-napló mellett az összes munkákról szóló szolgálati bizonyítvány bemutatása is kötelező.

II. *Tudományos munka.* Tekintettel arra, hogy az év folyamán kötelező olvasmányok nem irattak elő és arra, hogy a nyári szünet bőséges időt ad a tanulmányozásra, az alábbi munkák elvégzését kötelezőleg előírjuk:

1. a) *A II. éves hallgatók* elolvassák és kivonatolják Dr. Makkay Sándor: A vallás lényege és értéke és Barth—Thurneysen—Brunner—Dávid: Isten és a Kenyér s ezenkívül Dr. Imre Lajos: A kijelentés és a pedagógia, vagy Dr. Tavaszy Sándor: A szociális és gazdasági törekvések theol. etikai megítélése c. műveket.

b) *Tanulmányt készítenek:* Kálvin: Institutio és a Heidelbergi Káté tanításai a Szent-Lélek Istenről.

2. a) *A III. éves hallgatók* elolvassák és kivonatolják Dr. Vasady B.: A hit misztériuma, Dr. Nagy Géza: Külföldön bújosodó erdélyi diákok levelezése (mind a két rész) c. műveket.

b) *Tanulmányt készítenek:* Keresztyén eschatologia — a Szentírás, az Institutio, a Heidelbergi Káté és a II. Helvét Hitvallás alapján.

3. a) *A IV. éves hallgatók* elolvassák és kivonatolják; Dr. Ravasz László: A gyülekezeti igehirdetés elmélete, vagy Pruzsniszky: Kálvin élete (1 kötet) s ezenkívül Dr. Imre Lajos: A protestantizmus és a proletáriátus vagy Borbáth Dániel: A vall. tört. és dialektikai teológiának a kijelentésről szóló dogmatikai tanításai — c. műveket.

b) *Tanulmányt készítenek:* A predestináció az Ószövetségben.

III. Mindenki köteles a lelkésznek segítségére lenni az Egyházkerület Belmissziói Bizottsága által kiadott kérdőív elkészítésében. Köteles tanulmányozni a gyülekezete ifjúsága állapotát és erről írásban beszámolni.

IV. *Szentírással* való alapos foglalkozás elengedhetetlen. A nyári Bibliatanulmányozást alább adjuk. A kijelölt kérdések megoldásáról mindenki írásban tartozik beszámolni.

II. éves hallgatóknak: 1. Elhívások az Ószövetségben, 2. Csodák az Ószövetségben, 3. Illyés próféta, 4. Pál tanítása a feltámadásról és az örökéletéről, 5. Női alakok az Újszövetségben, 6. Szociális vonatkozású példázatok az első 3 evangéliumban.

III. éves hallgatóknak: 1. Izrael népies vallása a prófétái könyvek alapján, 2. Imák az Ószövetségben, 3. A gyakorlati theologia alapelvei Pál leveleiben (pásztori levelek), 5. Az „Egyház“ az Újszövetségben (Efézus, Kolossé és a jel. könyve).

IV. éves hallgatóknak: 1. Messiási jóslatok az Ószövetség történeti könyveiben, 2. Ézsaiás és Jeremiás kora és gondolkozása, 3. Az örökélet a zsoltárookban, 4. Hasonlóságok a Jelenések és Dániel könyve között, 5. Pál beszédei, 6. Timotheus.

A bibliai tanulmányozásra kijelölt kérdések közül mindenki köteles 3—3 tételt kidolgozni legalább 20 $\frac{1}{4}$ íves lapnyi dolgozat terjedelmében.

Az itt megállapított munkák elvégzése mindenkire nézve egyformán kötelező. A theologia tanári kara elvárja a pontos és lelkiismeretes munkát minden hallgatótól.

A munkák a jövő tanévre való beiratkozáskor a széniornak adandók át. *A munkák elkészítése nélkül senki sem írható be a következő évfolyamra.*

A nyári munkaprogram legjobb elvégzői és megoldói 500—500 lei jutalomban részesülnek évfolyamonként. A második és harmadik legjobbak 2—2, illetve 1—1 könyvjutalomban részesülnek.

